

Sammanträdesprotokoll Barn- och utbildningsnämnden

Sammanträdesdatum	2024-09-25
Plats och tid	Strandbacken, sammanträdesrum Saga kl. 08:00-14:15
Beslutande	Se sida 2
Övriga deltagare	Se sida 2
Sekreterare	Linda Pettersson

Protokolljustering

Följande parter justerar detta protokoll genom digital signering.

Justeringens plats och tid	Digital justering 2024-09-30 kl. 08:00
Paragrafer	§§71-79
Ordförande	Anton Li Nilsson (C)
Justerare	Maria Platni (V)

Tillkännagivande

Protokollet är justerat. Justeringen tillkännages på kommunens digitala anslagstavla.

Beslutsinstans	Barn- och utbildningsnämnden
Sammanträdesdatum	2024-09-25
Publiceras	2024-09-30
Avpubliceras	2024-10-22
Protokollets förvaringsplats	Utbildningsförvaltningen
Tillkännages av	Linda Pettersson

Närvarande på sammanträdet

Beslutande

Anton Li Nilsson (C) (ordförande) (tillförordnad)

Marita Björkman Forsman (S) (vice ordförande)

Massoud Sari Aslani (S)

Carola Bergman (S)

Peter Eriksson (S)

Jonas Vikström (S) §§71-74, §§76-79

Maria Platni (V)

Håkan Johansson (M)

Eila Stenvall (KD)

Ulf Lindeberg (SD) (Adjungerad ersättare) ersätter Anne-Christine Esberg (SD)

Agneta Johansson (S) (Adjungerad ersättare) ersätter Malin Stenvall Viksten (M)

Lottie Almkvist (C) §§71-78 ersätter Majvor Sjölund (C) (ordförande)

Lisa Granberg (KD) ersätter Veronica Wahlström (M)

Övriga deltagare

Malin Westling (förvaltningschef)

Elice Ökvist (avdelningschef grundskola) §71

Malin Wikström (verksamhetschef ekonomi och planering) §74

Niklas Risberg (verksamhetschef digitalisering och utveckling) §73

Carmen Karlsson (Ekonom/controller) §74

Innehållsförteckning

sid

§ 71	Av moderaterna väckt ärende- särbegåvade barn	4
§ 72	Åtterrappport till den årliga uppföljningen av det systematiska arbetsmiljöarbetet, SAM 2023	6
§ 73	Arbetsgång för handläggning av bristande skolplikt och skolpliktsbevakning	7
§ 74	Utvärdering av resursfördelningsmodell	8
§ 75	Mottagna anmälningar om kränkande behandling, trakasserier, diskriminering	10
§ 76	Redovisning av anmälda handlingar	12
§ 77	Delegationsbeslut	13
§ 78	Fyllnadsval ledamot (M) - Barn- och utbildningsnämnden 2023-2026	14
§ 79	Förvaltningschefen informerar	15

§ 71 Av moderaterna väckt ärende- särbegåvade barn

Diariernr 24BUN200

Beslut

Barn- och utbildningsnämnden ger utbildningsförvaltningen i uppdrag att, utifrån aktuell lagstiftning, revidera stödmaterial för särbegåvade elever samt genom kvalitetsrapporten "Utbildning, arbete och näringsliv" följa upp vilken omfattning kommunens skolor anmält till Skolinspektionen att elever läser högre kurser.

Ärendebeskrivning

Moderaterna har väckt frågan kring vilka åtgärder och hur utbildningsförvaltningen arbetar för att säkerställa att särbegåvade elever får möjlighet att komma till sin fulla potential. (M) önskar också få reda på hur arbetet vägs in i förvaltningens kvalitetsrapporter.

Under hösten 2016 utarbetades ett stöddokument – ”Att arbeta med särskilt begåvade elever” som en vägledning till skolorna i arbetet med särskilt begåvade elever. Syftet var att skapa förståelse och medvetenhet kring särskilt begåvade elever, synliggöra goda exempel samt att anpassa undervisningen så att de får utvecklas utifrån sina förutsättningar.

Riksdagen och regeringen har inför hösten 2024 beslutat om ändringar i skollagen respektive skolförordningen som syftar till att möjliggöra för elever i grundskolan, specialskolan och sameskolan att läsa på en högre nivå, och att ge elever i gymnasieskolan möjlighet att gå fram i snabbare studietakt.

Ändringarna innebär bland annat att en rektor för en grundskola, specialskola eller sameskola får besluta att en elev ska läsa en eller flera kurser enligt gymnasieskolans ämnesplaner, om eleven bedöms ha goda förutsättningar att klara studierna och eleven och elevens vårdnadshavare medger det. Beslut om att en elev ska läsa en eller flera kurser enligt gymnasieskolans ämnesplaner ska anmälas till Skolinspektionen. Om eleven eller elevens vårdnadshavare tar tillbaka sitt medgivande upphör dock beslutet att gälla.

Utifrån den lagändring som trätt i kraft föreslås att

- Det stödmaterial för särbegåvade elever som tidigare utarbetats revideras
- Utöver stödmaterial anses de kartläggningar, prov och bedömningar som görs inom ramen för den ordinarie undervisningen vara tillräckliga för att säkerställa att de särskilt begåvade eleverna identifieras.

- I vilken omfattning det beslutats att elever får läsa högre årskurser redovisas och följs upp i kvalitetsrapporten "Utbildning, arbete och näringsliv" i enlighet med rutinen för nämndens systematiska kvalitetsarbete

Propositionsordning

Ordföranden ställer proposition och finner att det endast föreligger ett förslag vilket blir Barn- och utbildningsnämndens beslut.

§ 72 Återrapport till den årliga uppföljningen av det systematiska arbetsmiljöarbetet, SAM 2023

Diariernr 24BUN199

Beslut

Barn- och utbildningsnämnden tar del och godkänner återrapporten av den årliga uppföljningen av det systematiska arbetsmiljöarbetet 2023.

Barn – och utbildningsnämnden beslutar att delge resultatet till kommunstyrelsen och HR-avdelningen och tar med sig resultaten från återrapporten till höstens prioritering av från fullmäktige givna budgetmedel.

Ärendebeskrivning

I samband med att rapporten Årlig uppföljning av det systematiska arbetsmiljöarbetet (SAM 2023) presenterades för Barn- och utbildningsnämnden (BUN 2023-12-20 § 130) gav nämnden utbildningsförvaltningen i uppdrag att återkomma efter vårterminen 2024 (juni eller augusti månad) med en lägesbeskrivning kring den höga arbetsbelastningen för chefer inom förvaltningen.

Återrapporten sammanfattar avdelningschefernas redogörelser för chefers arbetsbelastning utifrån tre områden; Antal underställda medarbetare, Betungande arbetsuppgifter samt Aktuell lägesbeskrivning.

Propositionsordning

Ordföranden ställer proposition och finner att det endast föreligger ett förslag vilket blir Barn- och utbildningsnämndens beslut.

Beslutsunderlag

- Återrapport - Årlig uppföljning SAM 2023

§ 73 Arbetsgång för handläggning av bristande skolplikt och skolpliktsbevakning

Diarienumr 24BUNI98

Beslut

Barn- och utbildningsnämnden tar del av informationen om arbetsgång för handläggning av bristande skolplikt och skolpliktsbevakning.

Ärendebeskrivning

Genomgång av rutiner och arbetsgång utifrån Riktlinje för handläggning av bristande skolplikt och skolpliktsbevakning i Piteå kommun.

Propositionsordning

Ordföranden ställer proposition och finner att det endast föreligger ett förslag vilket blir Barn- och utbildningsnämndens beslut.

§ 74 Utvärdering av resursfördelningsmodell

Diariernr 24BUN195

Beslut

Barn- och utbildningsnämnden godkänner rapporten Utvärdering av resursfördelningsmodell och beslutar om de av förvaltningen förslagna förändringar i resursfördelningsmodellen.

Barn- och utbildningsnämndens ger utbildningsförvaltningen i uppdrag att göra följande justeringar i resursfördelningsmodellen:

- En fördelningspost införs på 1% av den summa som fördelas ut i resursfördelningsmodellen, för nämnden att omfördela.
- Gymnasiets justerade referenskostnad på +3% tas bort från modellen.
- Fördelningen av fördelningsposten fördelas 2025 enligt följande; Gymnasiet tilldelas belopp motsvarande 3% av gällande års uträknade referenskostnad för fortsatt prioritering av praktiska utbildningar på gymnasiet. Förskolan tilldelas 2 000 000 kr för att lindra den omedelbara effekten av förändringarna i resursfördelningsmodell. Resterande fördelas ut till samtliga avdelningar enligt samma princip som resursfördelningsmodell.

Barn- och utbildningsnämndens beslutade justeringar i resursfördelningsmodellen gäller från och med 2025-01-01.

Ärendebeskrivning

2020-05-28 beslutade Barn- och utbildningsnämnden att införa resursfördelningsmodell från och med 1 januari 2021. Modellen skulle verkställas under en treårig införandeperiod i enlighet med rapporten "Resursfördelningsmodell – Träffsäker, objektiv och legitim" för att ge avdelningarna möjlighet att omhänderta de konsekvenser som den förändrade resursfördelningen skulle föra med sig.

I maj 2022 redovisades en första utvärdering av den beslutade resursfördelningsmodellen för nämnden och det framkom då ett behov av en djupare utvärdering.

Förvaltningschef Malin Westling har därför gett Malin Wikström, verksamhetschef för ekonomi och planering, i uppdrag att genomföra en djupare utvärdering av den av nämnden beslutade resursfördelningsmodellen. Malin Wikström har även valt att involvera Carmen Karlsson, samordnande controller, i detta arbete.

Rapporten innefattar en sammanställning av de semistrukturerade intervjuer som

genomförts med avdelningschefer, förvaltningschef och ekonomicontrollers. En nulägesanalys samt slutsats och rekommendationer där fyra förändringsförslag finns angivna:

- En ny parameter för förskolans beräkning av antal elever
- Förskolan är fortsatt med och finansierar elevhälsan
- Flytt av Nattisverksamhet
- Hantering av politiska prioriteringar tidsbegränsas till tre år

Propositionsordning

Ordföranden ställer proposition och finner att det endast föreligger ett förslag vilket blir Barn- och utbildningsnämndens beslut

Beslutsunderlag

- Rapport, utbildningsförvaltningens organisation, ledning och styrning
- Rapport utvärdering resursfördelningsmodell 2024
- Bilaga 1
- Bilaga 2

§ 75 Mottagna anmälningar om kränkande behandling, trakasserier, diskriminering

Diariernr 24BUNI

Beslut

Barn- och utbildningsnämnden tar del av anmälningar och avslutade kränkningsärenden.

Ärendebeskrivning

Barn- och utbildningsnämnden antog 18 januari 2012 riktlinjer för att anmäla, utreda och vidta åtgärder mot kränkande behandling, trakasserier och diskriminering. Senaste revideringen av rutinerna genomfördes 2014-12-10.

Den nya skollagen har tydliga bestämmelser om huvudmannens ansvar.

- Skapa system och rutiner för att förebygga och förhindra att kränkningar, trakasserier och diskriminering förekommer.
- Skyldighet att upprätta rutiner för att säkerställa att uppgifter om kränkningar utreds tillräckligt, åtgärder vidtas och följs upp.
- Har det juridiska och ekonomiska ansvaret om barn och elever far illa.

Bakgrunden till skärpningen i lagstiftningen är att myndigheter och frivilligorganisationer uppmärksammat att kränkningar i skolmiljön är ett stort problem. Det har gjorts flera skadeståndsprocesser där elever blivit utsatta för kränkningar och försökt få rätt mot skolhuvudmannen men misslyckats. Ett annat skäl till lagändringen är att huvudmannen vid skadeståndskrav inte känt till missförhållandena i skolan. Därför har kravet på att huvudmannen ska informeras om incidenter införts.

Arbetsgång för systematiskt arbete, skollagen 6 kap 10 § - handlingsplikten:

Steg 1 Upptäcka och anmäla till förskolechef, rektor och barn- och utbildningsnämnden

Steg 2 Utreda och analysera

Steg 3 Åtgärda, vidta verkningsfulla åtgärder

Steg 4 Följa upp och utvärdera regelbundet

Steg 5 Ärendet avslutas

Steg 6 Skicka återrapport till barn- och utbildningsnämnden

Propositionsordning

Ordföranden ställer proposition och finner att det endast föreligger ett förslag vilket blir Barn- och utbildningsnämndens beslut.

Beslutsunderlag

- Sammanställning BUN 240925

§ 76 Redovisning av anmälda handlingar

Beslut

Barn- och utbildningsnämnden tar del av anmälda handlingar.

Ärendebeskrivning

Handlingar som inkommit till utbildningsförvaltningen för kännedom till Barn- och utbildningsnämnden.

Övrigt

Propositionsordning

Ordföranden ställer proposition och finner att det endast föreligger ett förslag vilket blir Barn- och utbildningsnämndens beslut.

Anmälda handlingar

- Protokoll BUN AU 2024-09-11(*dnr 24BUN11-12*)
- Statsbidrag för ett fjärde tekniskt år för 2025/2026, Dnr 8.1.2-2024:0017792(*dnr 24BUN9-27*)
- Avsägelse ersättare (S) - Barn- och utbildningsnämnden 2023-2026(*dnr 22BUN289-18*)
- Avsägelse och fyllnadsval av ledamot (M) - Barn- och utbildningsnämnden 2023-2026(*dnr 22BUN289-19*)

§ 77 Delegationsbeslut

Diariernr 24BUN2

Beslut

Barn- och utbildningsnämnden godkänner anmälningarna av delegationsbeslut.

Ärendebeskrivning

Enligt kommunallagen 6 kap får en nämnd uppdra till ett utskott, åt en ledamot, ersättare eller åt en anställd hos kommunen att besluta på nämndens vägnar i ett visst ärende eller en viss grupp av ärenden.

Det är inte möjligt att delegera ärenden som gäller verksamhetens mål, inriktning, omfattning, kvalitet, yttranden till kommunfullmäktige, myndighetsutövning av principiell beskaffenhet eller större vikt.

Utbildningsförvaltningen redovisar beslut som fattas med stöd av Barn- och utbildningsnämndens delegationsbestämmelser.

Propositionsordning

Ordföranden ställer proposition och finner att det endast föreligger ett förslag vilket blir Barn- och utbildningsnämndens beslut.

§ 78 Fyllnadsval ledamot (M) - Barn- och utbildningsnämnden 2023-2026

Diari nr 22BUN289

Beslut

Barn- och utbildningsnämnden utser Mikael Wikström (M) som ledamot i Barn- och utbildningsnämndens arbetsutskott för resterande del av mandatperioden.

Ärendebeskrivning

Barn- och utbildningsnämnden godkände 2024-09-09 Veronica Wahlströms (M) avsägelse från uppdraget som ledamot i Barn- och utbildningsnämndens arbetsutskott.

Moderaterna nominerar Mikael Wikström (M) som ledamot i Barn- och utbildningsnämndens arbetsutskott för resterande del av mandatperioden.

Propositionsordning

Votering begärs och verkställs genom sluten omröstning eftersom det avser personval.

Omröstningsresultat

Mikael Wikström (M): 4

Maria Platni (V): 1

Avstår: 8

Frånvarande: 0

De röstande och de avlämnade rösterna framgår av till denna paragraf bifogad förteckning.

Ordförande finner att Barn- och utbildningsnämnden utser Mikael Wikström (M) till ledamot i Barn- och utbildningsnämndens arbetsutskott för resterande del av mandatperioden.

§ 79 Förvaltningschefen informerar

Diariernr 24BUN5

Beslut

Barn- och utbildningsnämnden tar del av Förvaltningschefens information.

Ärendebeskrivning

Förvaltningschef Malin Westling informerar Barn- och utbildningsnämnden om aktuella frågor.

Propositionsordning

Ordföranden ställer proposition och finner att det endast föreligger ett förslag vilket blir Barn- och utbildningsnämndens beslut.

Av moderaterna väckt
ärende- särbegåvade barn

§71

24BUN200

...

Återrappport till den
årliga uppföljningen av
det systematiska
arbetsmiljöarbetet, SAM
2023
§72
24BUN199

...

Återrapport till den årliga uppföljningen av det systematiska arbetsmiljöarbetet, SAM 2023

Bakgrund och beskrivning av uppdraget

I samband med att rapporten Årlig uppföljning av det systematiska arbetsmiljöarbetet (SAM 2023) presenterades för Barn- och utbildningsnämnden (BUN 2023-12-20 § 130) gav nämnden följande uppdrag:

Beslut

Barn- och utbildningsnämnden godkänner rapporten Årlig uppföljning av det systematiska arbetsmiljöarbetet (SAM) 2023.

Barn- och utbildningsnämnden ger Utbildningsförvaltningen i uppdrag att återkomma efter vårterminen 2024 (juni eller augusti månad) med en lägesbeskrivning kring den höga arbetsbelastningen för chefer inom förvaltningen.

I rapporten SAM 2023 konstaterades att Utbildningsförvaltningen och dess verksamheter bedriver till övervägande del ett systematiskt arbetsmiljöarbete (SAM). Samtidigt visade rapporten att rektorernas höga arbetsbelastning är ett betydande utvecklingsområde. De flesta chefer inom utbildningsförvaltningen har fler underställda än riktvärdet i kommunen vilket bidrar till en hög arbetsbelastning totalt sett, samt att det är en stor utmaning att åtgärda arbetsmiljösituationen för rektorerna med tanke på den ekonomiska situation som råder.

Beskrivning av ärendet

För att kunna återkomma med en lägesbeskrivning kring den höga arbetsbelastningen för chefer inom förvaltningen har förvaltningschef ålagt avdelningscheferna för respektive avdelning att besvara frågor inom tre områden; Antal underställda medarbetare, Betungande arbetsuppgifter samt Aktuell lägesbeskrivning. Svaren har sammanställts och sammanfattats nedan:

Antal underställda medarbetare

Chefer i Piteå kommun är arbetsgivarens företrädare med uppdrag att leda verksamheten mot bestämda mål inom fastställda ramar och resurser. En chef är också en ledare vilket innefattar den relationsrelaterade delen av chefskapet och utgår från Piteå kommuns gemensamma värdegrund Våga-Låga-Förmåga.¹

I syfte att skapa förutsättningar för chefs- och ledarskap finns ett riktmärke för antal underställda²;

- Chefer i första linjen max 30 medarbetare.
- Chefer som har verksamheter som bedrivs dygnet runt eller som har flera geografiskt spridda enheter max 25 medarbetare.
- Mellanchefer max 20 underställda enhetschefer.
- Minsta antal underställda per chef 10 personer.

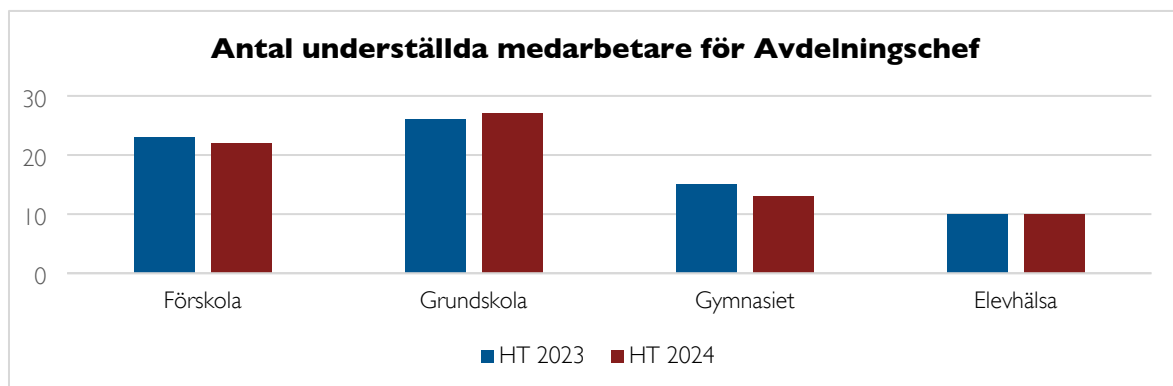
¹ Riktlinjer för personalpolitik, KS 2018-10-01 § 240, sid 5

² Riktlinjer för personalpolitik, KS 2018-10-01 § 240, sid 5

Det ska finnas en samsyn för chef- och ledarskap och uppdraget ska vara tydligt. Chefernas ledarskap ska utvärderas regelbundet och det ska finnas tillgång till kvalitativ kompetensutveckling på lika villkor.³

Antal underställda medarbetare för förvaltningens avdelningschefer varierar, likaså vilka yrkeskategorier man har bland sina underställda. Inom vissa avdelningar handlar det om såväl underställda enhetschefer/rektorer som t ex administratörer. Någon större förändring i antal underställda har inte skett från hösten 2023 då den årliga granskningen av det systematiska arbetsmiljöarbetet genomfördes.

Hur många medarbetare som enhetschefer/rektorer har varierar kraftigt.

Inom **förskolan** har rektorerna 35 medarbetare i genomsnitt men det varierar individuellt mellan 30-56 och därför har resurs tillförts om 1,5 tjänst biträdande rektor till de tre områden som har flest medarbetare.

Inom **grundskolan** är det ett fåtal av rektorerna (7 st) som har under 30 medarbetare, och då rör det sig om 27–29 st. Enda undantag är Resursskolans rektor som har 23 medarbetare. Majoriteten av grundskolans rektorer har 32–37 medarbetare och några har över 38 medarbetare. Flest medarbetare finns hos rektorerna i den anpassade grundskolan (55 st) och Christinaskolan (50 st).

5 av 6 rektorsteam har erhållit 50% biträdande rektor för att fördela mellan sig, som de bedömer att det finns behov av utifrån arbetsbelastning. Många av dem har utökat dessa till 100% och använder resurser i sin egen organisation för att finansiera detta. Pitholmsskolan har inte erhållit resurser för någon biträdande rektor men har istället mer administrativt stöd än övriga rektorer.

På **Strömbackaskolan** varierar antalet anställda för de fem rektorerna, från 27 anställda till 40 anställda. En rektor med 35 anställda är även rektor över två skolformer vilket ställer högre krav. Tidigare var det sex rektorer vid Strömbackaskolan men pga minskad ekonomisk ram beslutade tidigare gymnasiechef år 2020 att minska organisationen från sex skolenheter till fem.

För **elevhälsans** enhetschef varierar antalet anställda under året men ligger i genomsnitt på ca 35 st.

³ Riktlinjer för personalpolitik, KS 2018-10-01 § 240, sid 5

I redogörelsen ovan konstateras att genomsnittet för antal medarbetare per enhetschef/rektor fortfarande ligger över vad som föreskrivs i kommunens riktlinjer för personalpolitik inom samtliga avdelningar.

Betungande arbetsuppgifter

Nedanstående arbetsuppgifter omnämns som särskilt betungande för olika rektorer (utan rangordning):

- **Bemanning**

Många rektorer nämner den dagliga bemanningen vid frånvaro, flytta om personal m.m. som betungande då det inte finns vikarier. Arbetet med att lösa bemanningen är såväl tidskrävande som arbetsbelastande. Att därtill ansvara för rekrytering har lett till en ökad arbetsbelastning efter omorganisationen av personalavdelningen/HR-avdelningen då ytterligare arbetsuppgifter som tidigare legat på personalspecialister nu sköts ut på rektorer under våren 2024.

Rektorerna anser att rekryteringen blivit betydligt mer tidskrävande eftersom stödet från HR har förändrats. Tidigare var det ett bra stöd i alla stegen. Idag faller det på enhetschef/rektor att skapa annons, boka tider, intervju osv.

- **Antalet medarbetare**

De flesta rektorer med fler än 30 medarbetare beskriver svårigheten att räkna till. Det handlar om medarbetarsamtal/lönesamtal, planering vid sjukskrivningar/tjänstledighet, rehab, personal som inte orkar eller fungerar, bekräfta och vara pedagogisk ledare till alla. Olika yrkeskategorier genererar även olika sorters möten och krav på kunskap för chef i de olika professionerna och yrkesområdena.

Även att räkna till för stort antal barn och vårdnadshavare är i sig mycket betungande och innebär många gånger att rektor sällan, eller aldrig, känner sig riktigt fri eller ledig.

- **Ekonomi**

Att leda i ekonomiskt svåra tider är en mycket betungande arbetsuppgift. Pressen att hela tiden ha en ekonomi i balans. Att synkronisera klasstorlekar - organisation- bemanning med den tilldelade ekonomiska ramen. Att säkerställa rättigheterna för barn i behov av särskilt stöd – trots begränsade resurser. Att förväntas leverera en verksamhet som följer lagstiftningen, håller hög kvalitet och god arbetsmiljö samt vilar på vetenskaplig grund, trots ekonomiska begränsningar.

En slimmad organisation ökar även arbetsbelastningen för rektorer rent konkret med fler arbetsuppgifter som egentligen skulle kunna skötas av annan anställd.

- **Barn i behov av särskilt stöd, extraordinärt stöd**

Fler elever i behov av stöd ökar arbetsbelastningen på personalen som i sin tur även drabbar rektor. Dessutom har ärendenas karaktär blivit alltmer komplicerade och omfattande. Det finns inte resurser utifrån behovet och det innebär frustration både från personal och vårdnadshavare som i sin tur rektor ska ta ansvar för och försöka lösa.

Barns och elevers försämrade mående, samt osäkert föräldraskap hos många vårdnadshavare, leder till ökad arbetsbelastning på såväl medarbetare som chef. Inte minst genom en ökning av

kontakter med Socialtjänst, BUP, Centrala elevhälsan samt utökade kontakter med vårdnadshavare. Även uppgiften att möta dåligt mående hos vårdnadshavare ger en ökad oro och belastning hos personal och rektor.

- **Lokaler**

Rektorer har allt fler frågor att hantera inom områden som normalt inte hör till rektors huvuduppdrag (och rektorer därmed inte har någon större kompetens för). T ex fastighetsskötsel och andra lokalfrågor. Arbetsmiljöproblem av olika slag pga eftersatt reinvestering i lokaler (exempelvis mögel och vattenskador) skapar merarbete för rektor. Även frågor kring ventilation, belysning och larm kan landa på deras bord. Till de flesta av dessa frågor medföljer tid och dokumentation för risk- och konsekvensanalyser samt andra möten med fackliga företrädare.

Trångboddhet som påverkar schemaläggning och tjänstefördelning skapar också mer arbetsbelastning på rektor för att få det hela att gå ihop. Vid ombyggnationer och den tid som rektor förväntas lägga ned när det ej fungerar med dessa eller om strul förekommer blir också arbetsbelastningen större men kanske är frustrationen värst att hantera då detta som ska hanteras dessutom är frågor som rektorer varken har mandat eller resurser att besluta om. Om rektor dessutom har flera enheter man ansvarar för kräver det mer tid för sådana frågor och en känsla av otillräcklighet när man alltid upplever sig vara ”på fel ställe”.

- **Externa krav och förfrågningar**

Utöver att allt fler uppgifter från andra förvaltningar och nivåer trycks ut på rektorerna (t ex rekrytering, larm, låsningar m.m.) upplever många chefer/rektorer att de förväntas medverka i många olika sammanhang som inte direkt berör den egna verksamheten. Många vill att rektor ”ska vara med”. Det handlar om externa grupper och möten, både från den egna förvaltningen och från andra förvaltningar/intressenter. Det kan handla om möten med Måltider, Fastighets, Städ, Folkhälsa, Regionen, Socialtjänsten, Polisen, Medborgardialoger, Föreningsliv, Kulturliv.

Tid för att vara pedagogisk ledare blir allt mindre, vilket skapar en stress hos rektorer då detta är ett påtalat och prioriterat nationellt krav.

Allt fler administrativa system, som dessutom inte är användarvänliga (t ex Stratsys, Stella, Winlas, Proceedo m.m.) skapar högre krav på cheferna. Dessutom upplever många ett allt högre krav på dokumentation, både från den kommunala huvudmannen och från staten (Skolverk, Skolinspektion och Arbetsmiljöverk).

Aktuell lägesbeskrivning

Eftersom denna återrapport skall utgöra en uppföljning av SAM 2023 har avdelningscheferna fått beskriva om något förändrats i de underställdas arbetssituation sedan hösten 2023 och huruvida denna förändring är till det positiva eller negativa. Nedan sammanfattas deras redogörelser:

Negativa förändringar

Det centrala stödet i kommunen har försämrats generellt (t ex HR-frågor, fastighetsfrågor, måltidsfrågor osv). Man upplever att stödfunktioner glömt att de är ett stöd för verksamheten, vilket gör att verksamheterna blir lidande. T ex problemet med ventilation under sommaren (för fritidshemmen). Trots att beställning är gjord innan sommaren om att ventilationen måste vara igång även om skolan är stängd för sommarlov fungerar det inte. Det tar flera samtal/några dagar innan det fungerar och under tiden får rektor hantera upprörd personal m.m.

De förändrade arbetsuppgifterna ger dessutom allt mer låsta arbetstider och möjligheten till återhämtning eller att kompensera tidsuttag under verksamhetsåret har därmed blivit svårare. Möten som rektor inte kan styra sitt eget deltagande på har också ökat betydligt då kraven på rektors närvaro i allehanda möten och blivit fler såväl internt inom kommunen som från externt håll.

Förändringen av HR-avdelningen lyfts som särskilt problematiskt då det medfört många nya arbetsuppgifter och ett utökat krav på att ha koll på exempelvis alla LAS-listor. Rektorerna upplever att det är en förändrad arbetsrutin som passar för chefer med få medarbetare och max en rekrytering/år, dvs inte för utbildningsförvaltningens chefer.

Man upplever även ett ökat krav på att hålla sig uppdaterad kring nya styrdokument samt ett utökat dokumentationskrav utifrån exempelvis säkerhetsarbete/PDV, kris- och kontinuitetsplaner, arbetsmiljö, dataskydd, biträdesavtal, direktupphandlingar, systematiskt kvalitetsarbete, verksamhetsplaner, tjänsteanteckningar, elevfrånvaro, kränkningar med mera. Dessutom har man upplevt att nya digitala rutiner som presenterats (och som cheferna förväntas följa) sedan inte fungerar i implementeringen och man får dubbelarbeta även analogt.

Vissa upplever en ökad stress genom det ekonomiska systemet Proceedo, en stress över att snabbt godkänna beställningar för att de ska gå i väg. Komplexiteten i administrativa uppgifter har ökat vilket gör att uppgifterna många gånger inte går att delegera.

Positiva förändringar

På sikt kommer införandet av Prorenata (ett nytt journalsystem) att underlätta elevhälsoarbetet, men kortsiktigt kommer det att öka arbetsbelastningen.

Vissa upplever att det ekonomiska systemet Proceedo kan bli tidsbesparande. Införandeprocessen av det var däremot i högsta grad betungande med otydlighet samt misstroende och tillitsbrist till verksamheternas upplevelser och behov.

Införandet av biträdande rektorer har underlättat och avlastat. Likaså att man haft en något lägre tillströmning av nyanlända elever (då detta är en elevgrupp som exempelvis kräver många möten, mycket dokumentation och försvåranden genom språkliga barriärer).

Det ekonomiska stödet från förvaltningen är bra och uppskattas stort, det behövs då den ekonomiska pressen och komplexiteten ökat de senaste åren.

Slutsats

Belastningen på cheferna inom Utbildningsförvaltningen är tudelad. Dels finns en emotionell/psykisk belastning i form av oro för ekonomi, barn- och elevers mående, kompetensförsörjning m.m. Eller som en chef uttrycker det:

”Det tär på en att hela tiden få höra från politiker och ledning att ”ni måste hålla budget”. Jag skulle gladeligen ta emot en politiker under en vecka eller två så att de får en rättvis bild av pedagogerna och rektorernas slit och hur besparingarna påverkar elever och pedagoger.”

Dels finns en belastning i form av stress över fler och mer komplexa arbetsuppgifter i kombination med ett minskat stöd kring dessa.

Trots utmaningarna är dock enhetschefer och rektorer fortfarande mycket positiva och engagerade för sitt arbete, vilket är glädjande. Bedömningen är dock att rektorsrollen inte kan utstå ytterligare ansvar och belastning, som dessutom gör anspråk på mer tid från huvuduppdraget att vara pedagogisk ledare, om kommunen vill att människor ska söka sig till de vakanser som framtiden ger i och med pensionsavgångar m.m. Av den anledningen är det av stor vikt att chefsorganisationen ses över och arbetsbelastningen minskas, antingen genom att arbetsuppgifter flyttas/förändras eller genom att medel tillskjuts så att fler chefer/rektorer kan anställas.

Viktigt att notera i denna återrapport är även att rektorers arbetsbelastning inte är en utmaning endast förekommande i Piteå kommun. Under våren 2024 tillsatte regeringen en utredning som ska lämna förslag för att minska omsättningen på rektorer och för att skickliga rektorer ska söka sig till och stanna kvar längre på förskolor och skolor med stora utmaningar. I uppdraget ingår att göra en bred översyn som omfattar hela skolväsendet och ska redovisas senast den 12 juni 2025. Som särskild utredare har rektor Maria Hahne från Luleå utsetts.⁴

I direktivet 2024:48 *Bättre förutsättningar för rektorerna inom skolväsendet* konstateras bland annat att rektors ledarskap spelar en central roll för förskolans och skolans kvalitet men trots detta får inte alltid rektorerna goda förutsättningar att genomföra sitt uppdrag.

”Rektorerna har ett stort ansvar och deras arbetsbelastning har ökat över tid. Rektorer i grundskolan ansvarade 2023 för i genomsnitt 65 fler elever än de gjorde 10 år tidigare. För att alla barn och elever ska få en utbildning av god kvalitet behöver rektorer få bättre förutsättningar för sitt uppdrag, säger skolminister Lotta Edholm.”⁵

Piteå 2024-08-23

Malin Westling, Förvaltningschef

Utbildningsförvaltningen

⁴ Regeringen vill se bättre förutsättningar för rektorer - Regeringen.se, hämtad 2024-08-21

⁵ Regeringen vill se bättre förutsättningar för rektorer - Regeringen.se, hämtad 2024-08-21

Arbetsgång för
handläggning av
bristande skolplikt och
skolpliktsbevakning

§73

24BUN198

...

Utvärdering av
resursfördelningsmodell

§74

24BUN195

...

Rapport, utbildningsförvaltningens organisation, ledning och styrning

Inger Kyösti
2019-10-08

Innehåll

1	Inledning.....	2
1.1	Beskrivning av uppdraget	2
1.2	Metod	2
1.3	Rapportens innehåll	3
2	Problembeskrivning.....	3
3	Förslag	4
3.1	Inledning.....	4
3.2	Målbild.....	4
3.3	Ansvar och roller.....	4
3.3.1	Ledningsgruppens ansvar och roll	4
3.3.2	Förvaltningschefens ansvar och befogenhet	5
3.3.3	Avdelningschefens ansvar och befogenhet	6
3.3.4	Verksamhetschefens ansvar och befogenhet.....	6
3.4	Organisation	6
3.4.1	Förvaltningsövergripande stödfunktioner	7
3.5	Ekonomistyrningsmodell	11
3.6	Processbeskrivning för ärenden som ska beslutas av barn- och utbildningsnämnd	11

1 Inledning

1.1 Beskrivning av uppdraget

Förvaltningschef Malin Westling har givit Inger Kyösti, projektkontoret, kommunledningsförvaltningen ett uppdrag med frågeställningen hur förvaltningens ledning ska organiseras för att på ett optimalt och effektivt sätt kunna motsvara de krav som huvudman och statliga myndigheter ställer i form av mål, kommunala regelverk och uppdrag, förordningar, föreskrifter och lagstiftning.

Under de två senaste åren har utbildningsförvaltningens organisation behandlats i följande rapporter:

- "Granskning av grundskolans ledningsfunktion" Revisionen, Piteå kommun, juni 2017, " Strömbackaskolan 2025, delprojekt, 2.2 organisation" STIMO, juni 2017
- "Översyn, Ledning och organisation förskola/grundskola" HRM affärsutveckling, april 2018,
- "Bra kan bli bättre" Age Management i Sverige AB (AMSAB), december 2018,
- "Chefsstruktur och administration i Piteå Kommuns förskolor och grundskolor" Fredrik Marklund, Piteå kommun, april 2019

Uppdraget har sin grund i de rapporter som tidigare behandlat denna fråga och den vilja som förvaltningschef och ledningsgrupp har att förbättra organisation, ledning och styrning inom utbildningsförvaltningen. Avgränsning för detta utvecklingsarbete är utbildningsförvaltningens lednings- och stödorganisation, den formella organisationsstrukturen och dess ansvarsfördelning. Arbetet kommer att utgå framförallt från strategisk nivå, det vill säga skolchef, avdelningschefer och stabsfunktioner men berör självfallet hela förvaltningsorganisationen.

Uppdraget genomförs med ett processorienterat arbetssätt där förutsättningar för förnyelse är centrala. Följande områden belyses:

- Gemensam förvaltningskultur
- Ansvar, roller och processer
- Ledning och styrning

Uppdraget startade i februari 2019 och kommer att pågå året ut.

1.2 Metod

Uppdraget har genomförts genom fortlöpande enskilda samtal med förvaltningschefen Malin Westling och gemensamma möten med ledningsgruppen, bestående av för- och grundskolechefer Elisabeth Fjällström och Elice Ökvist, gymnasiechef Britta Dahlén, elevhälsoschef Peter Andersson, förvaltningsekonom LeeHau Li Nilsson, lokalstrateg Stefan Bengtsson och handläggare Carina Hammarsten. Arbetet initierades med enskilda samtal med ledningsgruppens deltagare och fortsatte sedan i helgrupp.

Kommunens processledare för digitalisering, Ola Lidström, har besökt ledningsgruppen för dialog kring området. Vid dialogen deltog även IT-strateg Mats Bälter, administrativ chef från gymnasieskolan Niklas Risberg och verksamhetschef för C-mit Jens Eriksson. Uppdrag om kartläggning av förvaltningens system som förvaltningschefen gett IT-strateg Mats Bälter, ska vara återrapporterat senast oktober 2019.

I frågan om ekonomisk styrning har förvaltningens ekonom LeeHau Li Nilsson tagit fram förslag och beslutsunderlag på uppdrag av förvaltningschefen. Förslagen har diskuterats i utbildningsförvaltningens ledningsgrupp vid flertalet tillfällen.

När det gäller processbeskrivning av ärenden som ska beslutas av nämnd har processledaren lett en arbetsgrupp bestående av Elice Ökvist, Britta Dahlén samt handläggare Louise Helgesson.

1.3 Rapportens innehåll

Rapporten bygger på de frågeställningar och behov av förändringar i organisation, ledning och styrning som framkommit i dialog med förvaltningschef och ledningsgruppens deltagare samt de översynsrapporter som genomförts de senaste åren. Initialt presenteras kort en problembeskrivning för att sedan fokusera på förslag på tydliggöranden, förbättringar och förändringar.

2 Problembeskrivning

Utbildningsförvaltningens organisationsstruktur och dess ledning och styrning har under årens lopp justerats och formats efter de behov som funnits. Det har fått följden att utbildningsförvaltningen i många frågor uppfattas som två förvaltningar, en för för- och grundskola och en för gymnasieskola. Exempelvis har gymnasieskolan egna administrativa funktioner medan övriga förvaltningen har en gemensam stab bestående av blandade funktioner för förskola, grundskola och övergripande förvaltning. Även om viss samordning sker finns en otydlighet om vilka frågor som är förvaltningsövergripande och gemensamma, och vilka frågor som endast berör avdelningsnivå.

Förhållandet att vara två förvaltningar har förstärkts av att den ekonomiska styrningen; en samlad budget fördelas av nämnd till gymnasieskolans chef som i sin tur fördelar till sina rektorer, medan medlen i för- och grundskola direkt fördelas från nämnd till rektorerna. För- och grundskolecheferna har inte ansvaret att fördela budget till rektorerna. Denna snedfördelning i resursfördelningen har lett till olikheter i mandat och ansvarsutkrävande på avdelningschefsnivå samt att förvaltningschefens roll och ansvar är otydligt och begränsat.

Utifrån den nya skollagen (2011) medförde organisationsförändringar inom förvaltningen då uppdragen som rektorer och förskolechefer renodlades. På avdelningsnivå har dock detta ännu inte genomförts.

Olikheter i processen för gången av ett beslutsärende till barn- och utbildningsnämnden har fått till följd att förvaltningschefens möjlighet att ta ansvar försvåras.

Utbildningsförvaltningen har en otydlig och spretig organisation för sitt digitaliseringsarbete. Behovet av en övergripande och gemensam planering för utvecklingen ökar. Verksamhetsutveckling med digital teknik kräver ett nytt tänk och större samordning över skolformernas gränser. Den kräver även en större medvetenhet om digital säkerhet och juridiska krav.

Förvaltningschef och ledningsgrupp delar bilden av problembeskrivningen och det finns en gemensam bild av behovet att likställa och tydliggöra ansvarsförhållanden, styrning och processer samt vad den övergripande förvaltningsnivån ska tillhandahålla i förhållande till avdelningarna. Det finns också en samsyn om att det måste finnas en balans mellan likriktning och frihet i att organisera sin egen avdelning utifrån den verksamhet som bedrivs.

3 Förslag

3.1 Inledning

Förändringsarbete har två centrala perspektiv att ta hänsyn till: struktur och kultur. De strukturer vi skapar bidrar till den kultur vi bildar, men också tvärt om. De förslag som presenteras är främst av strukturell karaktär men utan tvekan kommer de att bidra till en alltmer gemensam förvaltningskultur där ansvarstagande för helheten är en viktig del.

Sammanfattningsvis bildar förslagen en organisation där roll och ansvar för olika funktioner är tydliggjorda. Ansvar och befogenhet för avdelningscheferna är mer likvärdig än i nuvarande organisation. De stödfunktioner som arbetar med hela förvaltningen har samlats i den förvaltningsövergripande verksamheten. Förslaget innebär också att organisationen verksamhetsbaseras i de tre skolformerna.

De förslag som presenteras i rapporten beskriver förvaltningens övergripande organisation översiktligt och ger principiell vägledning. För vissa delar leder förslagen till konsekvenser som måste utredas och fördjupas innan den nya organisationen fullt ut är genomförd.

3.2 Målbild

Utbildningsförvaltningen ska ha en effektiv och tydlig organisation för att möta utmaningar på kort och lång sikt.

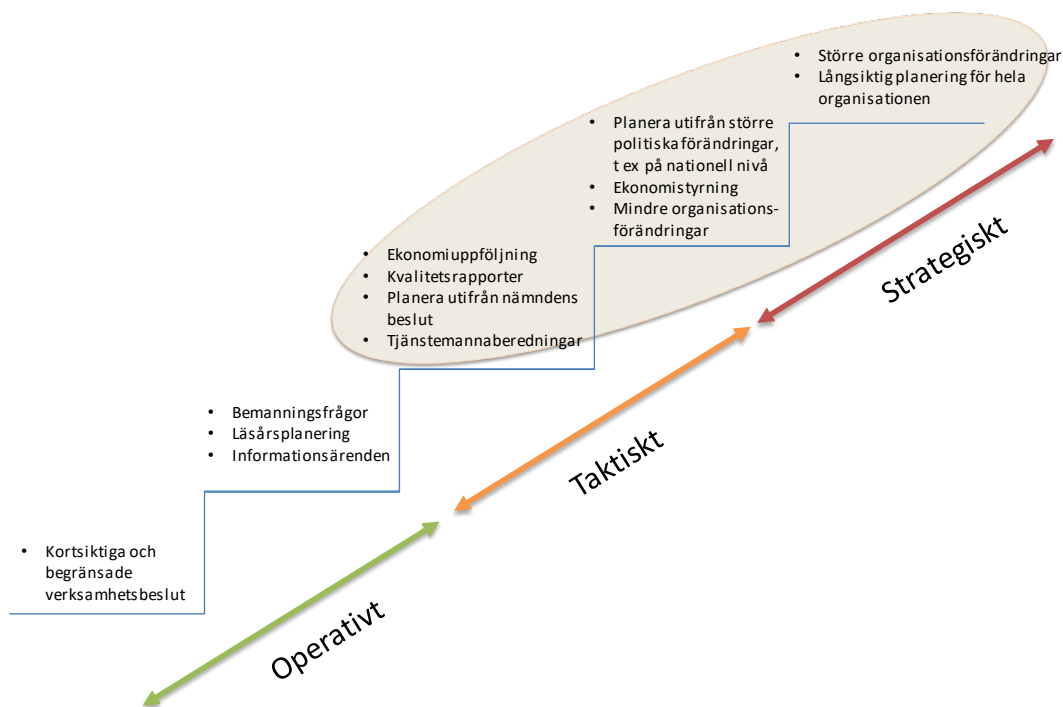
Målbilden är en (1) utbildningsförvaltning.

3.3 Ansvar och roller

3.3.1 Ledningsgruppens ansvar och roll

- Skolchefen utser och leder utbildningsförvaltningens ledningsgrupp som har ett helhetsansvar för utbildningsförvaltningens verksamhet och utveckling.
- Ledningsgruppens deltagare bidrar med kunskaper, erfarenheter, bedömningar och idéer samt ansvarar för att ta fram underlag för beslut. Skolchefen eller politiken fattar det slutgiltiga beslutet.
- Ledningsgruppen arbetar på strategisk nivå med områdena verksamhet, ekonomi och personal samt med frågor av särskild vikt för utbildningsförvaltningen.
- Ledningsgruppen ansvarar för att följa upp verksamheten, och analysera resultat. Identifierar förändringsbehov och tar initiativ till nödvändiga förändringar.
- Ledningsgruppen identifierar det som i omvärlden påverkar verksamheten samt analyserar vilka konsekvenser det får för verksamheten.
- Ledningsgruppens deltagare bidrar, ifrågasätter, analyserar och förordar bland de alternativ som finns, innan beslut fattas.
- Ledningsgruppens deltagare är lojala till fattade beslut.
- Ledningsgruppen verkar för likvärdighet för elever, personal och föräldrar.
- Ledningsgruppen stärker förvaltningens förnyelse och utveckling.

Ledningsgruppens möten förbereds av förvaltningschef, deltagare tillför frågor och ämnen till dagordning innan förvaltningschef skickar ut den. Ledningsgruppsmötenas innehåll fokuseras på taktiska och strategiska frågor och beslutsfattande som är markerade i nedanstående bild:

3.3.2 Förvaltningschefens ansvar och befogenhet

- Förvaltningschefen är tillika skolchef och ansvarig inför Barn- och utbildningsnämnden, bereder ärenden och ansvarar ytterst för att Skollag, andra gällande lagar och föreskrifter, Kommunfullmäktiges, Kommunstyrelses, Barn- och utbildningsnämndens och kommunchefs beslut efterföljs. Förvaltningschefen biträder huvudmannen med att tillse att de föreskrifter som gäller för utbildningen följs i huvudmannens verksamhet inom skolväsendet.
- Förvaltningschefen ansvarar för utbildningsförvaltningens verksamhet, ekonomi och personal med ansvar för arbetsmiljö.
- Förvaltningschefen är ansvarig för och samordnar huvudmannens systematiska kvalitetsarbete genom att planera, följa upp och utveckla utbildningen.
- Förvaltningschefen utser och leder utbildningsförvaltningens ledningsgrupp som har ett helhetsansvar för hela utbildningsförvaltningens verksamhet och utveckling.
- Förvaltningschefen ansvarar för samverkan med arbetstagarorganisationer på övergripande förvaltningsnivå.

3.3.3 Avdelningschefens ansvar och befogenhet

- Avdelningschefen ansvarar för sin avdelnings verksamhet, ekonomi och personal med ansvar för arbetsmiljö, kvalitet och utveckling.
- Avdelningschefen deltar i utbildningsförvaltningens ledningsgrupp.
- Avdelningschefen är ansvarig för att Skollag, andra gällande lagar och föreskrifter, Kommunfullmäktiges, Kommunstyrelses, kommunchef, Barn- och utbildningsnämndens och förvaltningschefens beslut efterföljs.
- Avdelningschefen ansvarar för samverkan med arbetstagarorganisationer på avdelningsnivå.

3.3.4 Verksamhetschefens ansvar och befogenhet

- Verksamhetschefen ansvarar för sin verksamhet, ekonomi och personal med ansvar för arbetsmiljö, kvalitet och utveckling.
- Verksamhetschefen deltar i utbildningsförvaltningens ledningsgrupp.
- Verksamhetschefen är ansvarig för att Skollag, andra gällande lagar och föreskrifter, Kommunfullmäktiges, Kommunstyrelses, kommunchef, Barn- och utbildningsnämndens och förvaltningschefens beslut efterföljs.

3.4 Organisation

Utbildningsförvaltningen leds av förvaltningschef. Förvaltningen innehåller fyra avdelningar: Förskola, Grundskola, Gymnasieskola samt Elevhälsa. Som avdelningschefer ansvarar förskolechef, grundskolechef, gymnasiechef och elevhälsochef. Övergripande förvaltningsnivå innefattar två stödfunktioner: en för Ekonomi och planering samt en för Utveckling. Verksamhetscheferna som ansvarar för stödfunktionerna tituleras verksamhetschef ekonomi och utvecklingschef.

Utifrån den nya skollagen, som trädde i kraft år 2011, anpassades organisationen under åren 2011-2012 i syfte att tydliggöra uppdrag, ledarskap och organisationskultur. Det innebar att de dubbla funktionerna rektor/förskolechef delades upp så rektorer ansvarade för grundskolan och förskolechefer för förskolan. Det finns därför anledning att fullfölja intentionen och särskilja och tydliggöra uppdragen för avdelningscheferna med att inrätta Förskolechef med ansvar för förskola och Grundskolechef med ansvar för grundskola.

Avdelningscheferna för skolformerna förfogar över en ekonom per skolform, i övrigt avgör avdelningschefen vilka administrativa funktioner avdelningen behöver. Alla avdelningarna har tillgång till och samarbetar med utbildningsförvaltningens övergripande stödfunktioner.

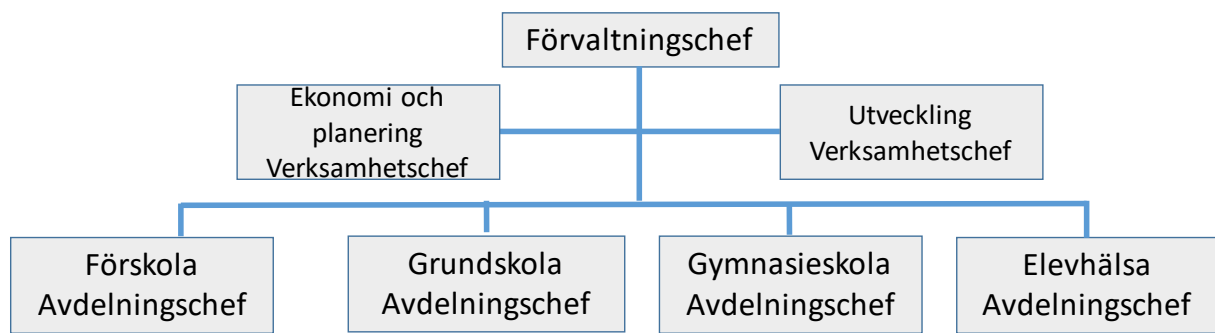
När det gäller administrativa funktioner som tydligt tillhör en skolform ansvarar avdelningschef för dessa. Ett exempel på detta kan vara förskole- och fritidshemsplaceringar. Samverkan för gemensamma funktioner mellan de olika avdelningarna avgör berörda avdelningschefer.

Ansvar för digital utveckling samlas på förvaltningsövergripande nivå och leds av en utvecklingschef. En konsekvens av detta blir att CMIIT avskaffas.

Skolchefen ansvarar för förvaltningens kvalitetsarbete och avdelningschefer får ett tydligt ansvar för kvalitet och utveckling, vilket får till följd att tjänsten som kvalitetskontroller avskaffas.

Elevhälsochefen ansvarar för elevhälsans verksamhet för alla skolformer; förskola, grundskola och gymnasieskola, vilket innebär att gymnasiets elevhälsa inte längre organiseras under gymnasieskolan utan ingår i den förvaltningsövergripande elevhälsan. Elevhälsans uppgift är att stödja rektor, lärare, arbetslag, barn och ungdomar och deras föräldrar genom att bidra med spetskompetenser och insatser kring barn och ungdomars hälsa, lärande och utveckling mot utbildningens mål. Tillsammans med övriga kommuner i Norrbotten strävar Piteås elevhälsa att samordna sin verksamhet i ett gemensamt verksamhetssystem bättre designat för att möta framtidens behov.

Organisationsskiss

3.4.1 Förvaltningsövergripande stödfunktioner

Förvaltningens gemensamma stödfunktioner samlas i två verksamheter Ekonomi och planering samt Utveckling. Syftet med att samla stödresurser på förvaltningsövergripande nivå är att skapa optimala förutsättningar för en effektiv samordning. Verksamhetschefer och deras team har ett nära samarbete med berörda chefer, rektorer och medarbetare. Verksamhetscheferna för stödfunktionerna har ansvar att forma strukturer för ansvar och processer för hur styrning och stöd till verksamheten ska ske, samt hur samverkan inom förvaltningen och med andra förvaltningar och aktörer ska utföras.

Teamen kan förstärkas periodvis med resurser från avdelningarnas verksamhet när så behövs, önskemål om resursuttaget beslutas av berörd avdelningschef.

Ekonomi och planering

För verksamheten Ekonomi och planering ansvarar en verksamhetschef. Utbildningsförvaltningens ekonomi och hur medlen fördelas och används, är en ytterst viktig förutsättning för att skapa den optimala skolverksamheten. Verksamhetens funktion är både att styra och stödja verksamheten.

I Ekonomi och planering ingår:

- Team Ekonomi
- Team Lokal
- Team Skolskjutsadministration
- Team Bemanning

Team Ekonomi

Utbildningsförvaltningen står inför stora förändringar som påverkas av statens styrning och de förutsättningar som Kommunfullmäktige och Barn- och utbildningsnämnden ger. För att klara framtidens utmaningar krävs en tydlig ansvarsfördelning och hållbar resursfördelningsmodell.

Verksamhetschefen leder teamets arbete. Alla förvaltningens ekonomer är underställda verksamhetschefen för Ekonomi och planering och tillhör teamet om än de är placerade på avdelningarna.

Teamet består av:

- Verksamhetschef
- Ekonom övergripande förvaltning (0,5)
- Ekonom för upphandling och inköp (0,5)
- Ekonom för redovisning och statsbidrag (1)
- Ekonomer placerade på avdelningar för-, grund- och gymnasieskola (3)

Team Lokal

En viktig del, ur en kvalitets- och effektivitetssynpunkt, är tillgång, behov och nyttjande av lokaler och fastigheter. En effektiv lokalsamordning skapar en samordnad planering för utbildningsförvaltningens samtliga lokaler samt bidrar till att befintliga lokaler kan nyttjas maximalt och att framtida behov av förändringar och investeringar kan tillgodoses.

Att bedriva ett strategiskt arbete för en hållbar utveckling är en naturlig del av skolväsendets nationella uppdrag. En hållbar samhällsutveckling innebär att våra gemensamma resurser förvaltas på ett sätt som är långsiktigt, effektivt och stabilt för kommande generationer och andra delar av världen. Hållbar utveckling förutsätter helhetssyn med balans mellan sociala, ekologiska och ekonomiska perspektiv. Förvaltningens arbete med hållbar utveckling berör några huvudområden; skola för hållbar utveckling, giftfria förskolor, mångfald samt hållbara skolmiljöer.

Arbetsmiljöhandläggaren bistår rektorer, avdelningschefer och skolchef kring rutiner för arbetsmiljöarbete, skyddsronder, redovisningar, yttranden på området m.m.

Teamet består av:

- Lokalstrateg (1)
- Lokal och miljöhandläggare för hållbara skolmiljöer (1)
- Handläggare som bistår rektorer och chefer i arbetsmiljöarbete (0,5)

Team Skolskjutsadministration

I teamet ingår handläggning av skolskjuts inom grundskola, grundsärskola och gymnasiesärskola.

Teamet består av:

- Skolskjutshandläggare (1,5)

Team Bemanning

Teamet planerar och bemannar vikarier och personal för korttidsanställningar upp till sex månader till förskola, grundskola, grundsärskola, fritidshem och gymnasium.

Teamet består av:

- Bemanningsadministratör (2)

Utveckling

Utbildningsförvaltningen står inför utmaningar i ett förnyelsearbete där arbetssätt kommer att förändras i och med att ny teknik blir allt tillgängligare och effektivare. Det gäller såväl inom det pedagogiska arbetet och kvalitetsarbetet som inom det administrativa området. Stödfunktionen för Utveckling leds av en utvecklingschef (verksamhetschef) som också har uppdraget som IT-strateg.

I Utveckling ingår av:

- Team Nämndadministration
- Team Digitalisering och säkerhet
- Team Vetenskap och forskning

Team Nämndadministration

Teamet ansvarar för registrering, nämndadministration, arkivering, juridiska frågor samt kommunikation.

Teamet består av:

- Nämndsekreterare (1,5)
- Juridisk handläggare med informationsansvar (1)

Team Digitalisering och säkerhet

Utvecklingschefen ansvarar för att forma strategier, grundläggande principer och riktlinjer som förvaltningens chef och ledning beslutar om. Viktiga delar i en verksamhetsutveckling med digital teknik är organisation kring systemförvaltningsmodell, informationssäkerhet, informationsförvaltning, drift och teknik där samarbetet med kommunledningsförvaltningen är väsentligt.

Kartläggning

Som en första del i detta arbete behövs ett grundarbete där förvaltningens IT-miljö och digitala lösningar kartläggs och förtydligas. Förvaltningschef har därför gett nuvarande IT-strateg Mats Bälter i uppdrag att, med utgångspunkt från anvisning för verksamhetsutveckling med stöd av digital teknik, genomföra en kartläggning av:

- Informationssystem och digitala processer
- Administrativa system
- Pedagogiska system
- IT-miljö och teknisk infrastruktur

Kopplat till dessa områden ska även kostnader, ekonomiska förutsättningar och informationssäkerhetsaspekter beskrivas. Arbetet utförs i nära samarbete med Niklas Risberg, administrativ chef på gymnasieskolan och Jens Eriksson, verksamhetschef för C-mit. Kartläggningen ska presenteras för förvaltningschef senast oktober 2019.

Övergripande plan för digitalisering (IT strategi)

Utvecklingschefen får ansvaret att skapa en övergripande plan för digitalisering. Det är viktigt att planen är framtidssyftande och skapar en tydlighet i organisation, ansvar och roller som exempelvis systemförvaltning. Det är också viktigt att IT-utveckling är i samklang med såväl kommunala övergripande mål och uppdrag som pedagogiska mål och styrdokument, samt i nära samarbete med det digitaliseringsarbete som pågår i kommunen.

IT-stöd

Funktionen IT-stöd servar verksamheten med operativt stöd. Driver och deltar i verksamhetsutveckling med digital teknik.

Säkerhet och system

Informationssäkerhet, GDPR, informationsförvaltning, systemförvaltning är områden som säkerhetshandläggaren har ansvar över.

Teamet består av:

- Utvecklingschef med uppdrag som it-strateg
- Handläggare säkerhet och system (1)
- It-stöd och utveckling (2)

Team Vetenskap och Forskning

En vetenskaplig ledare arbetar för att skapa strukturer och aktiviteter för en långsiktig och hållbar skolutveckling utifrån skollagens krav på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet. Arbetet sker i nära samarbete med förvaltningens verksamheter men också i samverkan med lärosätena Luleå Tekniska universitet och Umeå universitet. Exempelvis har utbildningsförvaltningen ett Piteå utbildningsvetenskapliga råd (PUR) med uppgift att bedriva skolnära forskning med utgångspunkt i lärares frågor.

Avdelningen förstärks ytterligare med resurser och utvecklingsprojekt för särskilda satsningar, exempelvis genom magister- och skolledarutbildning samt praktknära forskning.

Teamet består av:

- Vetenskaplig ledare (1)
- Särskilda satsningar

Internationella kontakter

För att stödja rektorer i arbetet med att nyttja möjligheten till att söka EU- bidrag för elevutbyte, fortbildning samt verksamhetsutveckling har förvaltningen en EU-samordnare.

Funktionen består av:

- EU-samordnare (0,5)

3.5 Ekonomistyrningsmodell

För att ekonomistyrningen ska följa den nya organisationen och ansvaret ska tydliggöras krävs en ny resursfördelningsmodell. Den nya modellen utgår från officiella nyckeltal vilka baseras på Kommun- och Landstingsdatabasens referenskostnader samt prognostiserat barnantal för det aktuella budgetåret. Utöver förvaltningsövergripande verksamheter ska resterande, från kommunfullmäktige, beviljad ram fördelas ut. Resurserna fördelas i form av budgetram till avdelningschefer att disponera över.

3.6 Processbeskrivning för ärenden som ska beslutas av barn- och utbildningsnämnd

Piteå kommuns styrdokument "Anvisning för ärendeprocessen, Ärendehandbok" fastställdes av kommunchef 2018-12-07, diarienumr18KS398, [länk](#). Anvisningen ligger till grund för utbildningsförvaltningens ärendeprocess och syftet med detta dokument är att tydliggöra hur anvisningen anpassas till förvaltningens organisation. Bilaga 1

Rapport

Utvärdering – Resursfördelningsmodell

AU 2024-09-11

Piteå kommun

Innehåll

Inledning.....	3
Bakgrund	3
Utvärdering 2022.....	4
Metod	4
Avdelningarnas iakttagelser	4
Nulägesanalys	8
Kolada.....	8
Begreppsdefinitioner.....	9
Förskola	9
Fritidshem.....	10
Grundskolan.....	10
Gymnasieskolan (Strömbackaskolan och Grans NBG).....	11
Elevhälsan.....	12
Slutsats och rekommendationer	13

Inledning

Aktuell rapport är sammanställd av Malin Wikström, Verksamhetschef ekonomi och planering, samt Carmen Karlsson, Samordnande controller.

Barn- och utbildningsnämnden beslutade den 28 maj 2020 om införande av en resursfördelningsmodell från och med 1 januari 2021. Den nya modellen skulle med all sannolikhet komma att upplevas olika för de respektive skolformerna och för att ge avdelningarna möjlighet att ställa om sina verksamheter utifrån de nya förutsättningarna och klara av att omhänderta de konsekvenser som den förändrade resursfördelningen skulle föra med sig beslutade nämnden om en treårig införandeperiod av modellen.

Bakgrund

Barn- och utbildningsnämndens beslutade den 30 oktober 2019 om att genomföra en organisationsförändring, detta för att förvaltningsledningen framgent skulle ges möjlighet att på ett optimalt och effektivt sätt leda arbetet utifrån de krav som huvudman och statliga myndigheter ställer. I samband med detta beslut fick förvaltningschef i uppdrag att utforma förslag på resursfördelningsmodell inom förvaltningens avdelningar. Detta då det genom åren utformats en resursfördelning som inte gav avdelningarna lika förutsättningar att leda och styra sina verksamheter. Det fanns en upplevelse att det var två förvaltningar i en, där gymnasieskolan hade frihet att fördela och prioritera inom egen angiven ram samtidigt som för- och grundskola blev tilldelad en av nämnden förutbestämd elev- och barnpeng och där det inte gavs några mandat att styra verksamheterna. Den nya resursfördelningsmodellen beslutades av Barn- och utbildningsnämnden i april 2020 och den 28 maj 2020 fattade nämnden beslut om att införa modellen från och med 1 januari 2021.

Syftet med modellen är att förvaltningens ekonomiska resurser ska fördelas ut till respektive skolform på ett likvärdigt sätt och där resurserna ska vara förutsägbara och hållbara över tid, detta för att ge förvaltningsledningen goda möjligheter till långsiktig och strategisk planering. Modellen ska vara ändamålsenlig utifrån Skollag och kommunfullmäktiges mål, den ska vara stabil i sitt slag men samtidigt klara av att hantera plötsligt uppkomna behov eller prioriteringar. Resursfördelningen ska bygga på tillsitsstyrning och tydliggörande av roller.

Rapporten *"Resursfördelningsmodell – Träffsäker, objektiv och legitim 2020-03-30"* ligger till grund för nämndens beslut om att införa en resursfördelningsmodell. I rapporten redogörs den teoretiska bakgrund som resursfördelningsmodeller vilar på, hur arbetet med föreslagna modell utarbetats, vilka syften och mål som ligger till grund för beslutet och vilka utvecklingsbehov som föreligger. I rapporten finns tre föreslagna resursfördelningsmodeller, Barn- och utbildningsnämnden beslutade om införande av alternativ 3 i gällande rapport.

Utvärdering 2022

Den 24 maj 2022 (22BUN32 §50) redovisades en första utvärdering av resursfördelningsmodellen för nämnden efter att den implementerades 2021. Utvärderingen skulle svara på frågan om modellen lever upp till sitt syfte; att resursfördelningsmodellen ska vara förutsägbar, hållbar över tid och likvärdig mellan skolformerna.

Under det första året ansågs modellen inte ha uppnått alla sina syften, enligt avdelningscheferna. Förutsägbarheten ifrågasatts, speciellt när det gäller prognoser för elevantal och referenskostnader. Dessutom var det tveksamt om modellen är hållbar över tid, särskilt för gymnasieskolan. Trots vissa brister verkar avdelningscheferna acceptera modellen över lag.

Avdelningscheferna betonade vikten av att modellen skulle främja tillsitsstyrning och tydliggöra ekonomiska roller. Även om vissa framsteg noterats, fanns det fortfarande kritik kring bristande tillit till budget- och prognosprocessen då denna utvärdering genomfördes.

Modellen har också påverkat den ekonomiska styrningen genom att definiera budgetutrymmet för varje avdelningschef. Trots vissa begränsningar har modellen hjälpt till att klargöra resursernas fördelning.

I den första utredningen framkom det även förslag på förbättringar och förändringar, inklusive behovet av en djupare utvärdering och utformning av rutiner för uppföljning och justering av modellen.

Metod

För att samla in material till denna utvärdering har semistrukturerade intervjuer genomförts. Det innebär att varje ämne börjar med en öppen fråga, för att sedan gå in på mer specifika frågor. Detta i syfte att försöka få svar på frågorna ur de intervjuades perspektiv där de tillåts tänka och svara fritt utan att bli styrda. På det sätt har de intervjuade kunna framföra sina unika upplevelser och erfarenheter kopplade till resursfördelningsmodellen som utvärderas.

För denna utvärdering har samtliga avdelningschefer, controllers och ekonomen på Strömbackaskolan, samt skolchef intervjuats.

Avdelningarnas iakttagelser

Syftet med modellen är att fördelningen av resurser ska vara **förutsägbar, hållbar över tid och likvärdig mellan skolformerna**. Vad gäller förutsägbarhet upplever de flesta intervjuade att resursfördelningsmodellen ger en bättre förutsägbar ekonomisk ram till respektive avdelning än tidigare. Detta tack vare att det är givet vilka fördelningsnycklar som används för att fördela ut den av kommunfullmäktige beslutade ramen, som inte förändras avsevärt mellan åren, och mätningar för antal barn och elever görs på samma sätt mellan åren. Däremot finns en gemensam upplevelse att kostnaderna på övergripande nivå har blivit större med tiden, exempelvis när kostnaderna för Musik & dans flyttades upp på central nivå, vilket gör att avdelningarnas ram minskas när kostnaderna på övergripande nivå ökar.

I intervjuerna har det också framkommit att eftersom avdelningarna ser en tydlig förutsägbarhet i tilldelade medel ses samtidigt framtiden som något dystert då resurserna som tilldelas räcker till mindre. Detta beror dock inte på modellen som sådan utan snarare på att den av kommunfullmäktige tilldelade ramen inte är i paritet med det verkliga behovet. Men det ger en bra och tydlig överblick av resurserna som avdelningarna har att tillgå.

Huruvida fördelningen av resurser är **hållbar över tid** upplevs något olika från avdelningarna. Merparten tycker dock att grundförutsättningarna håller utifrån att fördelningarna grundar sig på mätning av barn och elevantal och att alla avdelningar har samma kostnadsökningar. Medan någon tycker att avdelningen tvingats minska och skära ner mycket sedan övergången till resursfördelningsmodellen och att det är tydligt att det skett just på grund av densamma. Däremot finns en tydlig gemensam syn att förvaltningen misslyckats med att efterleva vad som är en av grundtankarna med modellen, att dels göra egna prioriteringar, dels ge politiken möjlighet att göra prioriteringar och skruva i de angivna fördelningsnycklarna. Upplevelsen är att förvaltningen lutar sig tillbaka och blint förlitar sig på modellens fördelning snarare än att sätta sig ner och göra gemensamma prioriteringar.

Under intervjuerna uppmanades de intervjuade att ta på sig förvaltningshatten och nyanserat titta på fördelningen av resurser och svara på om den känns **likvärdig mellan skolformerna**. Det visade sig att samtliga tycker det är mycket svårt att avgöra, bland annat på grund av att avdelningarna nu arbetar mer i stuprör än tidigare och därför har mindre insyn i varandras verksamhet som ekonomi. Utifrån att premisserna och förutsättningarna är lika, förutom att gymnasiet fått en extra kompensation på grund av dyra program, upplevs resursfördelningen likvärdig. Samtidigt tycker majoriteten att likvärdigt inte nödvändigtvis är att fördela resurser jämt, utan snarare fördela dem utifrån behov. Önskan om fler parametrar kom också tydligt fram på flera håll, exempelvis en parameter som tar hänsyn till små enheter där samordningsvinster inte kan nyttjas på samma sätt som vid stora enheter.

Aktuell resursfördelning är uppbyggd på två grundfaktorer; referenskostnad och volym (barn-/elevantal) och dessa faktorer fastställer en sammanlagd vikt av det som ska fördelas genom modellen. Modellen tilldelar därmed inte mer resurser än vad som beslutats av kommunfullmäktige. Eventuella förändringar i den tilldelade ramen ska hanteras solidariskt mellan avdelningarna oavsett om det är ett tillskott eller en minskning av resurser. Här kom frågan om vad definitionen av "solidariskt" är. En gemensam bild är att indirekt spar inte självklart bör fördelas enligt fördelningsnycklarna utan snarare utifrån hur mycket varje avdelning har möjlighet att avstå. Utökad ram från kommunfullmäktige bör gå till angivet ändamål och tillskott för prisökningar bör fördelas där ökningarna verkligen uppstår och inte genom fördelningsnycklarna. Det är vad avdelningarna anser vara solidariskt. Men här uppstår en inre konflikt, för detta resonemang kommer sannolikt bara att fungera i goda tider. En av avdelningscheferna uttrycker det på följande sätt:

"Modellen är bra när det finns gott om pengar, men den är inte alls bra när vi inte har pengar, då är den förkastlig".

Frågan om huruvida modellen är ändamålsenlig utifrån Skollag och kommunfullmäktiges mål och om modellen ger chef möjlighet att uppfylla skollag och mål uppsatta av

kommunfullmäktige svarar samtliga att det inte har med modellen att göra utan att det beror på den grundram som förvaltningen får av kommunfullmäktige och att den ramen är för liten jämfört med det verkliga behovet. Alla avdelningar jobbar på gränsen till vad som är tillåtet och kliver även över gränsen när det inte finns resurser att göra de anpassningar som verksamheten och eleverna har rätt till. Gymnasiet upplever även att resursfördelningsmodellen försvårat för verksamheterna då dom tvingats slå ihop grupper till den grad att lärare valt att säga upp sig.

Modellen ska skapa stabilitet i resursfördelningen men samtidigt kunna hantera uppkomna behov eller prioriteringar. Upplevelsen från samtliga avdelningar är att modellen skapar stabilitet i fördelningen av resurser, men eftersom den grundram som tilldelas Utbildningsförvaltningen är för liten tvingas alla avdelningar att dra ner, omfördela och spara. Avdelningarna känner frihet att själva prioritera och omfördela inom egen ram, men att tilldelad ram är för liten och därmed finns inte utrymme för prioriteringar. Flera avdelningar uttrycker en önskan att ledningsgruppen ska ta ett större ansvar och titta över prioriteringar innan medlen fördelas ut till avdelningarna. I dag är det för enkel och icke flexibel hantering av de medel som kommer till förvaltningen.

Alla avdelningschefer känner att resursfördelningsmodellen främjar tillitsstyrning då de tilldelas en budgetram och själva får fördela resurserna inom egna verksamheter utan att någon uttrycker att det skulle vara fel prioriterat. Däremot framkommer även här en frustration över att grundramen från kommunfullmäktige inte är stor nog för att göra egna prioriteringar. Gymnasiet uttrycker dessutom att det från övriga avdelningar finns en brist på förståelse för gymnasiets verksamhet.

När det gäller Barn- och utbildningsnämndens möjlighet att styra och ta ansvar så är alla chefer överens om att politiken ska säga *vad* som ska göras och tjänstefunktionerna får bestämma *hur* det ska genomföras. Nämnden har alltså möjlighet att styra genom att framföra en viljeriktning men dom ges inte någon möjlighet att prioritera mellan avdelningarna. Precis så är det också tänkt att modellen ska fungera, även om Barn- och utbildningsnämnden hittills inte gjort några egna prioriteringar och satsningar, några chefer upplever däremot att Barn- och utbildningsnämnden är för mycket i detaljfrågor.

Modellens struktur bygger på att det från den grundram som förvaltningen tilldelas av Kommunfullmäktige dras av resurser för lokalkostnader, skolskjutsar, interkommunal ersättning samt övergripande förvaltningskostnader. Det som därefter återstår av ramen är den summa som sedan fördelas ut till de fyra avdelningarna; förskola, grundskola, gymnasiet och elevhälsan. Det är en struktur som samtliga intervjuade tycker är bra och ingen kan komma med ett förslag på en bättre struktur. Däremot framkom det under intervjuerna en önskan att förvaltningens ledningsgrupp lägger mer tid på att diskutera och fånga upp gemensamma satsningar som skulle kunna genomföras.

I stort är avdelningarna nöjda med vilka kostnader som ligger på central nivå och därmed påverkar hur mycket som sedan finns kvar att fördela ut till avdelningarna. Däremot finns en skillnad i hur väl man tycker sig kunna påverka kostnaderna. Grundskolan uttrycker en känsla av delaktighet där ledningsgruppen diskuterar kostnaderna och avdelningen kan ta hänsyn till

exempelvis skolskjutsen när upptagningsområden planeras. Övriga avdelningar anser sig inte kunna påverka kostnaderna över huvud taget, till exempel har förskolan uttryckt en önskan att flytta Nattisverksamheten på övergripande nivå utifrån att där går barn och elever från både förskolan och fritidsverksamheten, utan att fått gehör för det.

För att beräkna hur mycket resurser varje avdelning sedan ska tilldelas av det som återstår av grundramen används de två grundfaktorerna *referenskostnad* och *volym* (barn/elevantal). Dessa två faktorer fastställer en sammanlagd vikt av det som ska fördelas genom modellen. I alla genomförda intervjuer är det tydligt att det man tycker behöver ses över och förändras är kopplat till dessa parametrar. Utöver de två grundfaktorerna har gymnasiets referenskostnad utökats med 3% utifrån att dom dels har en stor del yrkesförberedande program, dels är det en större andel av det totala elevantalet som går dessa program, jämfört med likvärdiga kommuner. Dessa program är betydligt mer kostsamma än studieförberedande program. För elevhälsan har KOLADA inte tagit fram några referenskostnader och fördelning av resurser till elevhälsan grundar sig i stället på historisk bokföring.

Faktorerna som sådana är alla intervjuade eniga om att dom är bra, däremot framkommer det från samtliga att vissa justeringar behöver göras. Bland annat tycker några att beräkningen av barnantalet inom förskolan behöver ses över så att även parametern hur stor procent som barnet är placerad i förskolan tas med, dvs om barnet är i förskolan heltid eller deltid. Men även elevhälsans beräkning och gymnasiets kompensation på 3% kom upp som föremål för en förändring av flera intervjuade. Från någon avdelning kommer förslaget att inte beräkna referenskostnad och volym genom ett snitt på tre år utan i stället endast gå på det senaste årets siffror.

När avdelningarna själva får beskriva sina resursfördelningar, inom avdelningen, så använder alla förutom elevhälsan barn- och elevantal som parameter. När förskolan fördelar ut resurser till rektorerna tar även hänsyn till hel- eller deltids placeringar. Grundskolan och gymnasieskolan har en extra peng till de anpassade enheterna (tidigare särskola) då dessa elever kräver mer personella resurser och därmed är dyrare. Detta är något som de avdelningarna tycker är önskvärt att även ta med i denna resursfördelningsmodell. Om antalet elever i anpassad skola särskiljs från övriga elever och tilldelas en högre ersättning behöver liknande process genomföras i förskolan, trots att där inte finns någon sådan indelning, utifrån att barn med dessa extra behov även finns i den verksamheten (och sedan i högre ålder placeras i anpassad skola). Det finns dock en stor problematik hur mätningen av antalet barn i förskolan med dessa behov skulle genomföras och osäkerheten skulle vara stor. Samtidigt anser förskolan att den anpassade grund- och gymnasieskolan redan har resurser för dessa elever då dom har tillgång till elevhälsan, vilket inte förskolan har trots att dom har elever med dessa extra behov.

Nulägesanalys

Kod	Ansvar	Årsbudget 2020	%	Årsbudget 2021	%	Årsbudget 2022	%	Årsbudget 2023	%	Årsbudget 2024	%
401	FÖRVALTNINGSLEDNING	157 739,9		233 139,7		235 385,9		245 988,8		288 981,8	
402	ELEVHÄLSA	21 453,0	2,8%	22 014,9	3,1%	23 392,4	3,2%	23 334,1	3,1%	22 713,0	3,1%
403	FÖRSKOLA	211 456,6	27,4%	186 308,4	26,4%	192 593,8	26,4%	198 835,1	26,6%	197 568,6	26,9%
404	GRUNDSKOLA	361 548,3	46,8%	361 339,2	51,2%	375 920,8	51,5%	386 752,2	51,8%	382 586,1	52,0%
405	GYMNASIESKOLA	177 831,0	23,0%	136 724,8	19,4%	137 991,7	18,9%	138 333,0	18,5%	132 522,0	18,0%
Total ex Förvaltningsledning		772 288,9		706 387,3		729 898,7		747 254,4		735 389,7	

Tabell. Budget 2020 – 2024. Tabellen visar fördelningen av budget mellan avdelningarna, innan och efter implementeringen av resursfördelningen.

Resursfördelningsmodellen fördelar förvaltningens, av Kommunfullmäktige, tilldelade ram till avdelningarna utifrån de två parametrarna referenskostnader och barn-/elevantal. Tabellen ovan visar budgetramen för förvaltningsledningen (övergripande nivå) och samtliga avdelningar, från 2020 då Utbildningsförvaltningen gjorde sin senaste omorganisation fram till och med 2024.

Den procentuella fördelningen mellan avdelningarna görs efter att de övergripande kostnaderna för ledning, stab, lokaler, skolskjuts, Interkommunalersättning och bidrag till fristående plockas bort från den totala ramen och räknas därför inte med i tabellen. Från och med 2024 ingår också kostnaderna för Musik & dansskolan i de övergripande kostnaderna.

Utifrån den procentuella fördelningen av årsbudgeten framgår det att budgeten mellan 2021 och 2023 har varit ganska oförändlig för elevhälsa. Förskolan och grundskolans tilldelade ram har ökat något varje år, vilket gör att när den procentuella fördelningen avrundas ser ökningen ut att vara en hel procentenhet mellan åren, vilket innebär flera miljoner kronor mer i ram till dessa avdelningar. Däremot har ramen för Strömbackaskolan minskat för varje år trots viktningen i resursfördelningsmodellen där avdelningens referenskostnad ökas med 3% för att kompensera skolans kostnadsdrivande yrkesprogram.

Att Strömbackaskolan har fått mindre ram sedan resursfördelningsmodellen implementerades har delvis att göra med en av parametrar som modellen tar hänsyn till, vilket är barn-/elevantal. Detta värde är ett 3-års snitt av faktiskt antal barn/elever föregående år (från KOLADA), prognos barn/elever innevarande år och prognos barn/elever kommande år. För gymnasieskolan har elevantalsnittet minskat succesivt sen implementeringen av modellen, med minskad tilldelad ram som följd. Flytten av Musik & dansskolan till övergripande nivå som därmed finansierats solidarisk mellan avdelningarna, i kombination med mindre tilldelad ram på grund av minskat elevantal har slagit hårt mot Strömbackaskolans ekonomi 2024.

Elevantal	Snitt 2019-2021	Snitt 2020-2022	Förändring	Snitt 2021-2023	Förändring	Snitt 2022-2024	Förändring
Förskola	1881	1902	20	1879	-23	1889	11
Fritids	1650	1681	31	1690	9	1700	11
Grundskola	4468	4509	41	4547	38	4552	5
Gymnasiet	1455	1449	-6	1430	-19	1395	-35

Kolada

Tillvägagångssätt: Basen för all informationsinhämtning är KOLADA (Kommun- och landstingsdatabasen). Detta för att säkerställa att det är officiella data och att jämförelser och kontroller av data ska vara lättillgänglig för alla. Jämförelser görs där så är möjligt utifrån att

det finns data i KOLADA. När denna rapport upprättas finns siffror inrapporterade i KOLADA till och med år 2023.

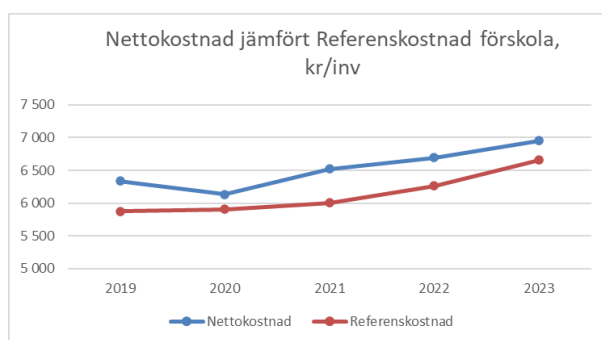
Begreppsdefinitioner

Nettokostnad: Verksamhetens nettokostnad är vad verksamheten faktiskt kostar med hänsyn till verksamhetens intäkter (kostnader + intäkter = nettokostnad).

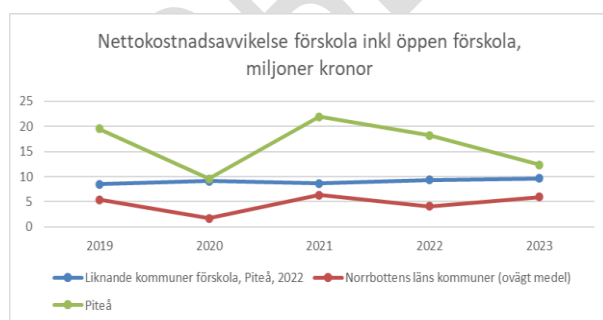
Referenskostnad: Referenskostnaden bygger på kostnadsutjämnningen och indikerar vad respektive verksamhet borde kosta enligt kostnadsutjämnningssystemet, om kommunen bedriver verksamheten med genomsnittlig ambitionsnivå och effektivitet. I framtagandet av referenskostnad har hänsyn tagits till respektive kommuns strukturella förutsättningar. Dvs den är beräknad för varje enskild kommun och verksamhet. Referenskostnaden rör sig relativt andra kommuner då den beror på kostnadsutvecklingen i rikets alla kommuner.

Nettokostnadsavvikelse: Nettokostnadsavvikelse visar avvikelsen i % mellan referenskostnaden för en verksamhet och faktisk nettokostnad för en verksamhet i en viss kommun. Ett optimalt läge är när avvikelsen ligger på noll. Ligger verksamhetens avvikelse på plus har kostnaderna varit högre än förväntat, och ligger den på minus har kostnaderna varit lägre än förväntat.

Förskola

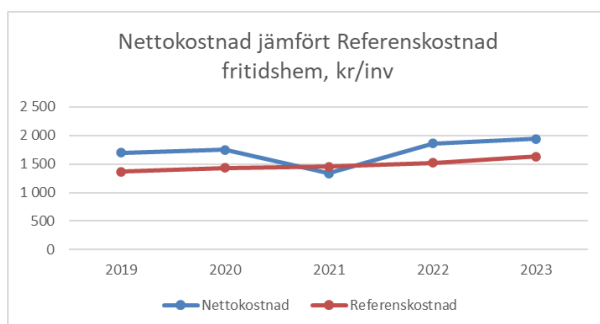
Nettokostnaden i Piteå kommuns förskolor har länge varit högre än referenskostnaden. Diagrammen visar att under implementeringsåret av resursfördelningsmodellen ökade nettokostnaden väsentligt jämfört med året innan, för att sen minska något och närmar sig nu referenskostnaden.

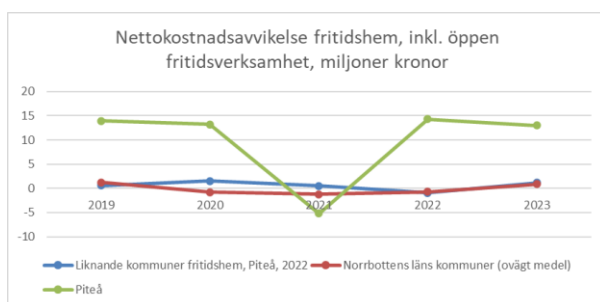
Diagrammen visar att förskolan i Piteå har fortsatt höga kostnader jämfört med liknande kommuner och Norrbottens läns kommuner, även efter implementeringen av resursfördelningsmodellen. Trenden visar att den högsta avvikelsen var under implementeringsåret 2021 för att sedan succesivt minska de följande åren, men är

fortfarande en bit över noll (13 mkr, 2023).

Fritidshem

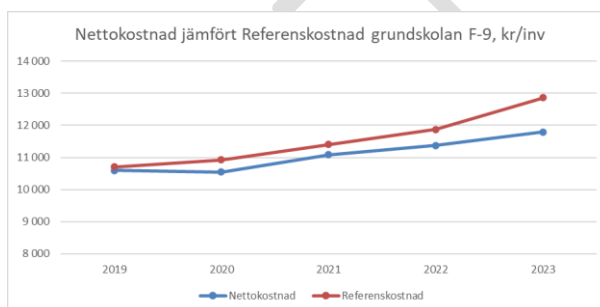

Nettokostnaden för fritidshemmen i Piteå kommun har varit något högre än referenskostnaden i flera år, men minskade 2021 då resursfördelningen implementerades. Detta har ingenting med resursfördelningsmodellen att göra, utan beror på en felaktig rapportering av lokalkostnader till SCB som inte kunde rättas till i efterhand. Lokalkostnaderna för 2021 redovisades i sin helhet på grundskolans verksamhet, utan att fördela den del som hör till fritidshem på fritidshemsverksamheten. Detta ger en missvisande bild av såväl nettokostnaderna som nettokostnadsavvikelsen för fritidshemmen under 2021 då dessa kostnader hamnade under referenskostnaden det året för att sedan öka igen till samma nivå som tidigare år. Den verkliga kostnaden 2021 låg dock på samma höga nivå som tidigare år.

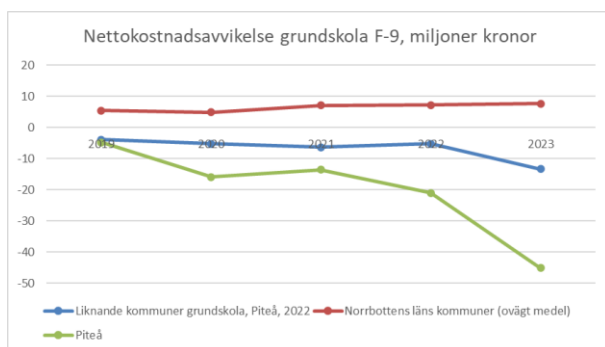

Diagrammen visar att nettokostnadsavvikelsen på fritidshem har varit cirka 13 – 14 mkr högre än förväntat i flera år, dessutom högre än liknande kommuner och Norrbottens läns kommuner. Avvikelsen 2021 är missvisande av anledningen som beskrivits tidigare.

Grundskolan

Nettokostnaden för grundskolan har sedan några år tillbaka legat under referenskostnaden. I diagrammen syns hur differensen mellan nyckeltalen blir större för varje år, där referenskostnaden stiger men nettokostnaden för grundskolan inte stiger i samma takt. Detta innebär att nettokostnaden per elev i Piteås grundskolor inte är i paritet med vad en elev borde kosta, vilket torde spegla kvalitet och elevernas måluppfyllelse.

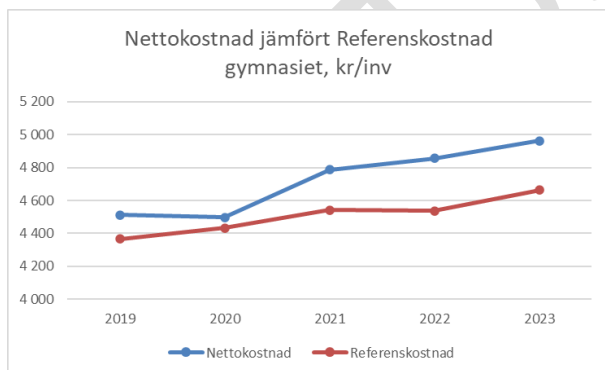
Grundskolans nettokostnadsavvikelse har legat under noll sedan 2019, vilket innebär att Piteå kommun lägger mindre pengar på grundskolan än vad som förväntas. Norrbottens läns kommuner ligger över nollvärdet och har således högre kostnader än förväntat, medan liknande kommuner ligger under noll, dock inte i samma

utsträckning som Piteå kommun. För Piteå visar trenden dessutom att avvikelsen ökat markant mellan 2022 (-21 mkr) och 2023 (-45 mkr).

Graferna som representerar nettokostnadsavvikelsen för förskolan, fritidshem och grundskolan visar att förskolan i Piteå ligger över verksamhetens förväntade kostnad, likaså fritidshem (12 mkr respektive 13 mkr, år 2023). Däremot är avvikelsen i grundskolans verksamhet 45 mkr under den förväntade kostnaden, vilket påvisar att grundskolan i Piteå kommun är underfinansierad.

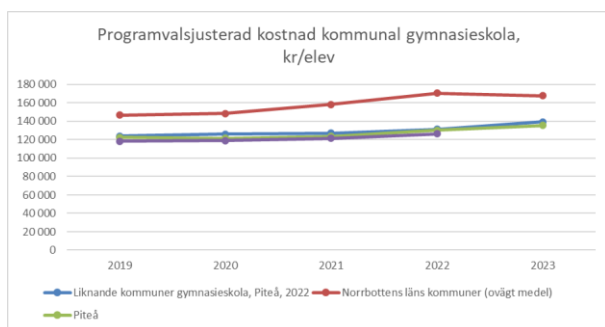
Utifrån dessa avvikelser kan en justering av den procentuella andelen mellan dessa avdelningar i resursfördelningsmodellen föreslås. Detta med syfte att avdelningarnas nettokostnader ska närma sig sina respektive referenskostnader och nettokostnadsavvikelserna därmed hamna närmare nollvärdet.

Gymnasieskolan (Strömbackaskolan och Grans NBG)

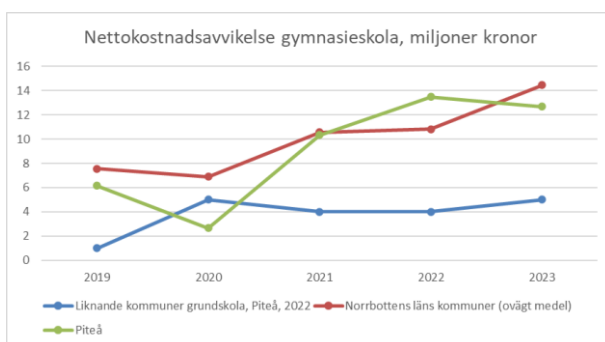

Diagrammet visar att gymnasiets nettokostnad ligger över referenskostnaden och har så gjort i flera år. Referenskostnaden tar dock inte hänsyn till gymnasiernas programutbud.

För att göra en rättvis analys av kostnadsutvecklingen i gymnasieskolan i Piteå måste man titta på nyckeltalet för programvaljusterad kostnad för kommunal gymnasieskola, som visar kostnad per elev i kommunal gymnasieskola som justeras genom multiplikation med en programvalsfaktor för den kommunala verksamheten. Programvalsfaktorn utgörs av kvoten mellan förväntad kostnad per elev i riket och i kommunens egen gymnasieskola, beräknade enligt riksprislistan för nationella program och kostnad per elev i introduktionsprogram enligt kostnadsutjämnningen. En hög strukturjusterad kostnad innebär att kostnadsläget är högt i kommunens verksamhet, då hänsyn tas till skillnader i programmix. (Källa: RKA:s beräkningar baserade på underlag från SCB och Skolverket).

Diagrammen visar att kostnaderna för gymnasieskolan i Piteå kommun ligger i paritet med liknande kommuner och riket men långt ner från gymnasieskolorna i Norrbottens läns kommuner.

Nettokostnadsavvikelsen för gymnasieskolan i Piteå kommun har varierat under de senaste 5 åren. Från år 2019 till 2020 syns en minskning av nettokostnadsavvikelsen. För att från 2021 och framåt öka kraftigt och bli som högst 13 miljoner år 2022 för Piteå Kommun. Detta betyder att kostnaden för kommunens gymnasieskola är högre än den förväntade kostnaden med tanke på

strukturen. Ett brett programutbud och höga ambitioner ger en högre kostnad i jämförelse med liknande kommuner och Norrbottens läns kommuner som ligger på en nettokostnadsavvikelse under Piteå kommun men över den förväntade. Dessutom har de senaste årens inflation påverkat främst gymnasieskolornas redan kostsamma yrkesprogram.

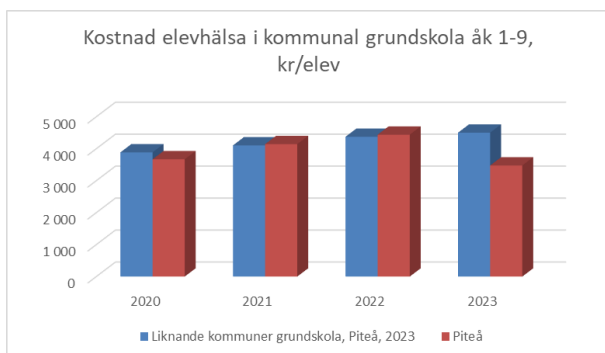
Elevhälsan

Eftersom det inte finns några referenskostnader för elevhälsan i KOLADA som kan användas för att fördela resurser till avdelningen är det beslutat att fördela resurser till elevhälsan utifrån historisk bokföring med år 2020 som år 1 (3% av utfallet för samtliga avdelningar exklusive förvaltningsledning). Därefter visar bokföringen att utfallet av elevhälsan jämfört med övriga avdelningar håller sig i samma nivåer sen implementeringen av resursfördelningsmodellen.

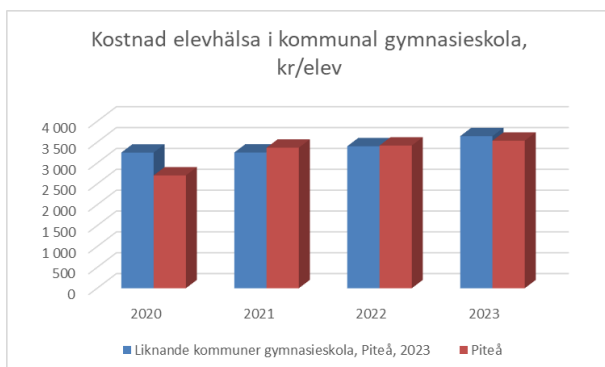
Ansvar	Avdelning	Bokfört 2020	Utfall %	Bokfört 2021	Utfall %	Bokfört 2022	Utfall %	Bokfört 2023	Utfall %
401	FÖRVALTNINGSLEDNING	150 256,9		233 970,8		243 187,7		252 709,5	
402	ELEVHÄLSA	20 584,9	2,7%	20 956,8	3,0%	22 703,5	3,1%	22 332,4	3,0%
403	FÖRSKOLA	202 155,7	26,8%	186 448,3	26,6%	192 524,9	26,4%	199 209,0	26,4%
404	GRUNDSKOLA	356 632,9	47,2%	353 379,9	50,4%	375 533,1	51,5%	392 755,3	52,1%
405	GYMNASIESKOLA	175 692,7	23,3%	140 955,0	20,1%	138 681,6	19,0%	139 964,8	18,6%
Total ex förvaltningsledning		905 323,1	100%	935 710,8	100%	972 630,8	100%	1 006 971,0	100%

Tabell. Utfall 2020 – 2023. Historisk bokföringen visar avdelningarnas utfall i förhållande till varandra, exklusive Förvaltningsledning.

Avsaknaden av referenskostnad innebär att den mest rättvisande kvalitetssäkring som kan göras för att utröna den tilldelade budgetramens relevans är en jämförelse med liknande kommuner.

Kostnaden för elevhälsan per elev i grundskolan i Piteå kommun är ganska lik kostnaden i liknande kommuner.

Kostnad för elevhälsan per elev i gymnasieskolan i Piteå kommun ligger i paritet med liknande kommuner och har gjort det de senaste åren sedan implementeringen av resursfördelningsmodellen 2021.

Slutsats och rekommendationer

Vid framtagandet av modellen konstaterades det att när implementering skett kommer förskolan och gymnasiet att få mindre resurser till sitt förfogande jämfört med tidigare, medan grundskolans resurser skulle komma att utökas. Modellen skulle således påverka avdelningarna på olika sätt och för att ge verksamheterna en rimlig chans att ställa om sin verksamhet utifrån de förändrade förutsättningarna beslutades det om en införandeperiod på tre år. När tre år nu gått är det tydligt att avdelningarna inte lyckats fullt ut med att anpassa verksamheterna utifrån den nya resurskostymen, då budget i balans inte uppnåtts.

Denna utvärdering grundar sig på hur avdelningschefer, förvaltningschef och ekonomicontrollers upplevt och sett effekt av resursfördelningsmodellen under dessa tre år. Det har framförts en hel del kritik, önskemål och förslag på förändringar men även positiv feedback har framkommit.

Det har under utvärderingen framkommit en rad olika förändringsförslag och alternativ, exempelvis skulle en justering av den procentuella andelen mellan förskola, fritidshem och grundskola kunna göras, utifrån att nulägesanalysen påvisar stor skillnad mellan avdelningarnas nettokostnadsavvikelse. Förskolan och fritidshemmen i Piteå har en nettokostnadsavvikelse på +13 mkr medan grundskolan ligger på -45 mkr. Det optimala värdet är noll och visar var en kommun bör ligga för att bedriva verksamhet med genomsnittlig ambitionsnivå och effektivitet. Piteås siffror visar att förskola och fritidshem har högre kostnader samtidigt som grundskolan har betydligt lägre kostnader och är därmed underfinansierad. Utifrån dessa avvikelser kan en kommande justering av den procentuella andelen mellan dessa avdelningar komma att bli aktuell. Om förändringarna som föreslås i denna rapport inför budgetåret 2025 inte visar sig vara tillräckliga för att avdelningarnas

nettokostnader ska närma sig sina respektive referenskostnader kan ett beslut tas vid nästa utvärdering.

Ytterligare en parameter som under arbetets gång blev föremål för diskussion för eventuell revidering var gymnasiets referenskostnad som i dagsläget räknas upp med 3% då avdelningen har en stor andel kostsamma yrkesförberedande program. Då förslagen nedan i denna rapport innebär en indirekt utökning av gymnasiets grundram anser vi inte att denna procentsats bör revideras i detta skede. En utvärdering och analys behöver först genomföras på de åtgärder som föreslås nedan och en förändring av procentsatsen bör därför ske tidigast vid nästkommande utvärdering.

En annan förändringsåtgärd som identifierades var förändring av beräkningen av volymparameter. I resursfördelningsmodellen beräknas parametern "volym" genom ett snitt på tre år, det senaste historiska året, prognos för innevarande år samt prognos för det kommande året. Detta för att inte skapa för stora svängningar mellan åren i tilldelad budgetram. Befolkningsutvecklingen påverkar inte bara Utbildningsförvaltningen utan hela kommunens planering och en bra befolkningsprognos är A och O för att uppnå en lyckad resursfördelning. I SKR:s ekonomirapport från maj 2024 belyser dom att hela Sverige står inför en utmanande befolkningsutveckling framåt. Utvecklingen i befolkningen har förändrats radikalt jämfört med tidigare framskrivningar och det är framför allt i de yngsta åldersgrupperna som det skett stora förändringar. Enligt beräkningar så kommer utvecklingen i Piteå fram till 2027 att innebära ett tapp av ca 245 barn i förskolan och 100 barn i grundskolan. Av ovan nämnda utveckling så kan det i framtiden komma att bli aktuellt att se över volymberäkningen till resursfördelningsmodellen och i stället använda till ett snitt på två år, för att på så sätt komma närmare det faktiska barn- och elevantalen.

Vår bedömning är dock att det inte är optimalt att ändra på alltför många parametrar då det skulle försvåra kommande utvärderingar genom att det blir svårt att se vilken förändring som gett vilken effekt. Viktigt att komma ihåg är att resursfördelningsmodellen är ett slutet ekonomiskt system och genererar inte några extra medel. Förändringar som gynnar en avdelning påverkar således andra avdelningar negativt.

Nedan presenteras de förändringsförslag som vi i första hand förespråkar bör genomföras inför budgetperioden 2025:

- **En ny parameter för förskolans beräkning av antal elever**, dvs volym, där antalet heltidsbarn/halvtidsbarn också tas i beaktande, precis som avdelningen gör i sin egen resursfördelning mellan enheterna. Detta för att få en mer exakt bild över hur stor beläggningen faktiskt är på förskolan. Räknar modellen på faktiskt antal barn, oavsett placeringsgrad, som det gjorts de tre första åren får förskolan samma belopp per barn oaktat om de är på förskolan 100% eller 50%. Skulle denna nya parameter tas med i mätningen kommer resurserna till förskolan i stället att anpassas till den faktiskt totala nyttjandegraden. Det vill säga, om två barn går på förskolan på halvtid kommer avdelningen totalt att få resurser för ett heltidsbarn. Enligt ursprungsmodellen har förskolan fått resurser för två heltidsbarn, trots att dom bara vistats där 50% vardera. Denna förändring kommer således även att påverka den procentuella fördelningen till

samtliga avdelningar då mer medel kommer att finnas till grundskola och gymnasiet. För räkneexempel hur förändringen kan komma att påverka avdelningarna, se bilaga 1.

- **Förskolan är med och finansierar elevhälsan** - I utvärderingen kunde vi identifiera en beräkningsmiss som innebär att förskolan varit med och finansierat elevhälsan trots att den beslutade modellen (modell 3) innebär att förskolan inte ska behöva belastas med att omfördela medel till elevhälsan.
Om modellen däremot hade följts och förskolan blivit tilldelad större ram i stället för att vara med och finansiera elevhälsan skulle avdelningens nettokostnad i förhållande till referenskostnaden varit ännu högre än vad den är idag. Därför föreslås att fördelningsnycklarna mellan avdelningarna revideras från tidigare beslut och fortsätter att fördelas som det gjorts de senaste tre budgetåren, se bilaga 1.
- **Flytt av Nattisverksamhet** - I den ursprungliga resursfördelningsmodellen dras först resurser av för lokalkostnader, skolskjutsar, interkommunal ersättning (IKE) samt övergripande förvaltningskostnader. Det som därefter återstår av den tilldelade ramen är den summa som sedan nycklas ut till de fyra avdelningarna. Inför kalenderåret 2024 beslutades att flytta upp Musik & Dans till övergripande nivå med motivering att även om verksamheten rent organisatoriskt ligger under grundskolan så nyttjas den även av förskola och gymnasiet och då bör dess kostnader inte bara belasta grundskolan. Med samma argumentation föreslås därför att Nattisverksamheten flyttas upp på övergripande nivå, då denna verksamhet nyttjas av såväl grundskola/fritids som förskolan. I dagsläget är det dessutom fler fritidselever än förskolebarn som nyttjar verksamheten. Detta skulle innebära att alla avdelningarna solidariskt finansierar Nattisverksamheten, se bilaga 2, men organisatoriskt ligger den kvar under förskolan som därmed fortsatt har arbetsgivaransvaret.
- **Hantering av politiska prioriteringar** – De senaste åren har en del medel tilldelats Utbildningsförvaltningen genom centrala politiska beslut och tydliga viljeinriktningar, exempelvis beviljades medel för införande av resursskolan och tre jouröppna verksamheter. Dessa medel har plockats av innan ramen fördelats ut till de fyra avdelningarna. Sedan har de prioriterade medlen fördelats ut till respektive avdelning där verksamheten hör hemma, detta för att tydligt kunna följa att resurserna används till just det som politiken ämnat att prioritera. Detta förfarande är oproblematiskt om det rör sig om ett fåtal specifika satsningar, men med åren kan antalet satsningar komma att öka vilket gör det ohållbart rent administrativt då det medför alltför mycket administrativ handpåläggning och risker för felaktigheter. Därför bör en tidsbegränsning bestämmas, om hur länge tilldelade resurser genom politiska beslut får plockas av från ramen, innan de går in i den ram som fördelas ut till alla avdelningarna. För att berörd verksamhet ska få en rimlig chans att forma sig föreslås 3 år.

För att det fortsatta arbetet med resursfördelningsmodellen ska bli framgångsrikt krävs kontinuerlig utvärdering då parametrarna ska vara föränderliga och modellen flexibel för att

på så sätt kunna följa med i de förändrade förutsättningar och behov som uppstår inom respektive avdelning. Samtliga intervjuade är överens om att kontinuerlig utvärdering och uppföljning måste ske, men i vilket tidsspänn det ska ske är man mer oense om. Flera uttrycker vikten av långsiktighet och för täta utvärderingar och förändringar i modellen skulle snarare skapa en instabilitet och brist på förutsägbarhet. Medan en avdelning vill ha tätare uppföljningar och säger:

”Ju mer spar och mindre resurser vi har, desto viktigare att vi ser över modellen ofta.”

Vårt förslag är att utvärdering och eventuella förändringar sker var 3:e år, men att dialog om kommande viljeinriktningar från politikens sida förs årligen inför internbudgetprocessen. Samtidigt som ledningsgruppen årligen i samband med internbudgetarbetet går igenom eventuella uppkomna behov där prioritet till någon specifik avdelning behöver göras i dialog och samförstånd.

ARBETSMATERIAL

För att illustrera effekten av förslaget om att justera volymparametern på förskolan genom att ta hänsyn till antalet heltids/deltidsbarn, presenteras här nedan ett exempel där värden från 2024 används och endast förskolans volym ändras.

Förskolan uppskattar att från det totala antalet barn som prognosticerades 2023 och 2024, är det cirka 11 % som är placerade på deltid (15 timmar) vilket motsvarar 212 barn. I modellen som används idag får förskolan ersättning för samtliga, det vill säga, de får ersättning per barn och inte per placering som kan vara på halv- eller heltid. Vårt förslag är att förskolan i fortsättningen ska tilldelas ram per placering och därför måste en viktning av antalet deltidbarn göras. Detta görs enklast genom att räkna med endast hälften av de barn som är deltidplacerade i beräkning av volymprognoz för avdelningen, alltså två deltidbarn motsvarar ett heltidsbarn. I det här fallet blir det 106 placeringar som modellen ska tilldela medel till i resursfördelningen och inte 212 som det gjordes inför 2024.

År	Totalt	Fristående	Förskola Piteå Kommun		
			Kommunal barn (*)	Placerade/2	Antal platser
2023	2 035	112	1 923	106	1 817
2024	2 037	112	1 925	106	1 819

Då modellens volymparameter grundar sig på ett treårsnitt innebär ovan förändring att snittet 2024 blir 70 färre antal barn som används i detta test jämfört med i fördelningen av resurser som gjordes för 2024.

Testet med den nya viktning av antal barn i förskolan genererar en förändrad fördelning till avdelningarna enligt följande:

Avdelning	Faktisk Ram 2024 (tkr)	Faktisk Ram (%)	Test Ram 2024 (tkr)	Test Ram (%)	Differens (tkr)	Differens (%)
Förskola	196 751 218	26,9%	188 546 059	25,8%	-8 205 158	-4,2%
Grundskola	336 806 109	46,1%	341 944 922	46,8%	5 138 813	1,5%
Fritidshem	42 343 634	5,8%	42 140 193	5,8%	-203 441	-0,5%
Gymnasiet	132 157 998	18,1%	135 427 785	18,5%	3 269 787	2,5%
Elevhälsa	22 652 041	3,1%	22 652 041	3,1%	0	0,0%
	730 711 000	100%	730 711 000	100%		

Den procentuella differensen avser minskning eller ökning i procent mellan den faktiska ramen och test-ramen och inte minskning eller ökning av den procentuella fördelningen av de totala resurserna mellan avdelningarna.

Utifrån de fyra olika modellerna som presenterades, beslutade Barn- och utbildningsnämnden att implementera modell 3 "Viktat snitt 2 år EH-U + 3% gym". Modellen innebär bland annat att förskolan inte ska vara med att omfördela medel till elevhälsan. Detta då förskolan inte tar del av elevhälsans tjänster och därmed inte ingår i förskolans referenskostnad.

Fördelningsnyckel till avdelningarna, exklusive förskolan, skulle vara följande:

Skolform	VIKTADE	Genomsnitt 2 år + 3% GY	Undervisning/personal	Läromedel	Administration	Skolledning	Kultur	Elevhälsa	IT	TOTALT
Andelar			82%	5%	2%	4%	2%	3%		2% 100%

Förskolan däremot skulle använda fördelningen nedan, där elevhälsan inte ingår, vilket ger mer resurser till avdelningen för personal och skolledning.

Skolform	VIKTADE	Genomsnitt 2 år + 3% GY	Undervisning/personal	Läromedel	Administration	Skolledning	Kultur	Elevhälsa	IT	TOTALT
Andelar			84%	5%	2%	5%	2%	0%		2% 100%

I samband med denna utvärdering upptäcktes att samtliga avdelningar har fått tilldelad ram utifrån första nyckeln. Detta innebär att förskolan under de senaste tre budgetåren varit med och finansierat elevhälsan med mindre tilldelad ram till förskolan som följd.

Om en förändring görs där också hänsyn tas till att förskolan inte ska finansiera elevhälsan enligt den beslutade modellen, då blir den nominella differensen för förskolan -4,0 mkr i stället för -8,2 mkr som i tabellen ovan. Ökningen för grundskolan och gymnasiet skulle i så fall blir endast 2,0 mkr vardera, i stället för vad tabellen ovan visar.

Huruvida det varit orättvist eller inte att förskolan fått mindre pengar på grund av detta misstag kan diskuteras. Men från ett analytiskt perspektiv kan vi konstatera att misstaget gett en rättvisande effekt. Om modellen hade följts och förskolan blivit tilldelad större ram i stället för att vara med och finansiera elevhälsan skulle avdelningens nettokostnad i förhållande till referenskostnaden varit ännu högre än vad den är idag. Därför föreslås att fördelningsnycklarna mellan avdelningarna ligger kvar som det är idag.

Ett av förslagen som vi förespråkar att genomföra är flytt av Nattisverksamhet till övergripande nivå eftersom denna verksamhet, som det förklaras i rapporten, nyttjas av såväl grundskola/fritidshem som förskolan.

Den budgeterade ramen för Nattisverksamheten 2024 är 2,8 mkr. Effekten av att genomföra denna flytt i resursfördelningsmodellen påverkar samtliga avdelningar då de medel som finns kvar att nyckla ut till verksamheterna efter att alla övergripande kostnaderna lyftas bort från Kommunfullmäktiges beviljade ram minskar med motsvarande belopp.

Avdelning	Faktisk Ram 2024 (tkr)	Faktisk Ram (%)	Test Ram 2024 (tkr)	Test Ram (%)	Differens (tkr)	Differens (%)
Förskola	196 751 218	26,9%	187 823 573	25,8%	-8 927 645	-4,5%
Grundskola	336 806 109	46,1%	340 634 629	46,8%	3 828 519	1,1%
Fritidshem	42 343 634	5,8%	41 978 716	5,8%	-364 918	-0,9%
Gymnasiet	132 157 998	18,1%	134 908 841	18,5%	2 750 843	2,1%
Elevhälsa	22 652 041	3,1%	22 565 241	3,1%	-86 800	-0,4%
	730 711 000	100%	727 911 000	100%		

Detta test är en fortsättning på testet i Bilaga 1, vilket innebär att i tabellen ovan ingår förändringen av att ändra antal barn inom förskolan till deltid-/heltidsplatser.

Effekten av att flytta Nattisverksamheten till övergripande nivå genererar ytterligare minskad ram för förskolan och fritidshem (-722,5 tkr respektive -161,5 tkr) och mindre ökad ram för grundskolan och gymnasiet (-1 310 tkr respektive -518,9 tkr). Elevhälsan får också mindre tilldelad ram, motsvarande -86,8 tkr.

Även om förskolans ram minskar med ytterligare -722,5 tkr, måste man komma ihåg att genom denna förändring minskar avdelningens behov med 2,8 mkr, som i dagsläget ligger budgeterad för Nattisverksamheten.

Mottagna anmälningar
om kränkande
behandling, trakasserier,
diskriminering

§75

24BUN1

...

Sammanställning av anmälningar om kränkande behandling, trakasserier och diskriminering

Anmälningar

Christinaskolan: 21ELEV13-3

Pitholmsskolan: 24ELEV153-1, 24ELEV154-1

Rosviksskolan: 23ELEV264-6, 24ELEV155-1

Avslut:

Strömnässkolan: 23ELEV311-2, 23ELEV268-2, 23ELEV312-2, 24ELEV45-2

Delegationsbeslut

§77

24BUN2

...

Fyllnadsval ledamot (M)
- Barn- och
utbildningsnämnden
2023-2026
§78
22BUN289

...

Förvaltningschefer
informerar

§79

24BUN5

...